ÇARŞAMBA
3
MART 1937
Yıl: 20-3
Sayı: 6873-993

HER YERDE SATIŞ 5 KURUŞ

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 *(İstanbul)*

Telgraf adresi: Kurun - İstanbul
Telef. 21413 *(Yazı)*, 24370 *(İdare)*

BATTAL

Atina Elçimiz
Başvekil Metaksas ile görüştü

Atina, 2 (Hususî) — Türkiyenin buradaki elçisi Ruşen Eşref dün Başvekil Metaksas'ı ziyaret ederek uzun süren bir mülâkatta bulunmuştur.

Başvekilimizin sanatkârları teşvik eden sözleri

İsmet İnönü Ankara musiki muallim mektebi tiyatro ve opera talebesini teftişten sonra onlara şöyle dedi :

"Millî sahnemiz için yetişecek sanatkârlarımız bu memlekette her zaman en yüksek itibara ve şerefe mazhar olacaklardır„

Ankara, 2 (Hususî) — Başvekil İsmet İnönü bugün yanlarında Kültür Bakanı Saffet Arıkan, C. H. P. grup reis vekili Hasan Saka olduğu halde Musiki Muallim Mektebini teşrif buyurmuşlar ve tiyatro, opera sınıflarının derslerini teftiş etmişlerdir.

Başvekil tiyatro sınıfından ayrılırken talebeye iltifatta bulunmuşlar ve talebenin çalışmalarından, derslerden alınan neticelerden memnun kaldıklarını beyan buyurarak şu sözleri söylemişlerdir:

(Sonu Sa. 4 Sü. 5)

Liselerimizi nasıl ıslah edeceğiz?

Liselerde talebe miktarı çoktur. İmtihanda muvaffak olamıyanların para ile alınmaları sadece vakit geçirmek için gelenlere mani olacaktır.

(Yazısı 2 nci Sayfada)

Jimnastik şenlikleri

Bu sene biri Kadıköy diğeri taksim stadında yapılacaktır.

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Akdenizde

Bir adayı memnu mıntaka ilân ettiler

İngilizce Daily Express gazetesinde okunduğuna göre Akdenizin Sicilya adası ile Afrika arasındaki en dar mevkiine hâkim bulunan ve İtalyanların elinde olan küçük Pantelaria adası tayyareler için menu mıntaka olarak ilân edilmiştir.

Neşredilen bir emirnameye göre, tayyareler bu adanın etrafındaki sekiz millik bir mesafe içerisinden uçamazlar. Bu tedbirden, Pantelaria adasının İtalyanlar tarafından müthiş bir muhkem deniz üssü haline getirilmiş olduğu anlaşılmaktadır. İtalyanlar, bu adanın tahkimine, ilk defa, zecrî tedbirler tatbik edildiği devirlerde başlamışlardır. Pantelaria adasının, Akdenizin en dar mevkiine, Malta adasından daha fazla hâkim olduğunu iddia edenler vardır.

Çek hariciye nazırının nutku

Prag, 2 (Hususî) — Hariciye nazırı B. Kamil Krofta bügün mühim bir nutuk vermiş ve dünya siyaseti içinde Çekoslovakyanın vaziyetini tahlil ederek memleketin hiç bir harp tehlikesi çinde olmadığını, Çekoslovakyanın komşularile daima iyi geçinmek niyetini beslediğini söylemiştir.

Suriye "Vatanileri„ nin boş gayretleri

Kendilerine uyacak bir vatansız bulamıyorlar!

Hatay hududunun görüşüldüğü bu günlerde

Bayır ve Bucak nahiyelerindeki Türkleri anayurda kavuşmaktan mahrum bırakmak için nelere müracaat etmiyorlar!

Ankara, 2 (Telefonla) — Hatay'ın ayrılmaz bir parçası olan ve sinesinde 35—40 bin Türk barındıran Bayır ve Bucak nahiyelerinin vaziyeti Suriye Vatanîlerinin geniş mikyasta propagandalarına vesile olmaktadır.

Burada yaşıyan Türkleri anayurda kavuşmaktan mahrum bırakmak için türlü teşebbüsler yapılmıştır. Halka para dağıtmışlar, bu suretle kimseyi kandıramıyacaklarını görünce muhtarların elinden, Suriyede kalmak istediklerine dair vesikalar toplamağa çalışmışlardır. Kendilerine uymıyan muhtarlar azledilmiş, ellerinden mühürleri alınmıştır. Fakat bütün gayretler boşa gitmiş, kendilerine uyacak vatansız bulamamışlardır.

Eğer suriyede kalmağı kabul ederlerse nahiyelerine mektep, hastane açılacağı, ziraat bankası teşkilâtı kurulacağı vaitlerine inanmamakta haklı olan Bayır ve Bucak nahiyeleri halkı her vesile ile Anayurda bağlılıklarını izhar etmekteldirler.

Halep, 2 (Hususî) — Bayır ve Bucak nahiyelerinin mukadderatı Suriye Vatanilerini çok şiddetle alâkadar etmektedir.

Bu yurt parçasını elde etmek için Halkın Suriyede kalmak istedikleri hakkında yalan neşriyatta bulunmaktadırlar. Buna mukabil Bayır ve Bucağın halis Türk olan halkı da Suriyede kalmak istedikleri hakkında "Alkabes„ gazetesinin 17 şubat tarihli haberini tekzip etmektedir.

Haber aldığıma göre halk Milletler Cemiyeti müşahitlerine bu hususu sarih surette beyan etmişlerdir. Suriye Vatanîleri, Hatay anayasasının konuşulduğu bugünlerde hudut işinin de konuşulması tabiî olduğundan, vaziyeti kendi lehlerine çevirmeğe gayret etmektedirler.

Bu gayretlerinin hakikat karşısında boş olduğu muhakkaktır.

Uydurma beyanat yazıyorlar!

Ankara, 2 (A.A.) — Halepte çıkan Le Courier de Syrie gazetesinin 11.2.937 tarihli nüshasında birinci umumî müfettiş Abidin Özmen'e atfen münderiç beyanat tamamen hilâfı hakikattir.

Habsburg meselesi

Sona ermiş sayılıyor

Krallığın tekrar ihdasını isteyen Fransa imiş

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Eden

İngilterenin silâhlanmasına teessüf ediyor

Fakat bunun sulha yardım ettiğini söylüyor

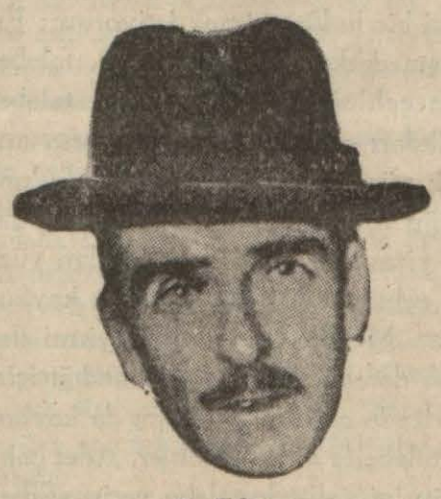

B. Eden

Londra„ 2 (Hususî) — Bugün Avam Kamarasında haricî siyasetten bahseden B. Eden İspanya hâdiselerinde ademi müdahale komisyonunun tesiri dokunduğundan bahsetmiş ve sonra Milletler Cemiyetinin Türk — Fransız ihtilâfındaki halledici rolünü tebarüz ettirerek bu müessesenin gömülemiyeceğini söylemiştir.

Hariciye nazırı bundan sonra müstemleke meselesine geçmiş ve İngilterenin hiçbir müstemlekesini başka bir devlete devretmek niyetinde olmadığını, silâhlanma meselesinde de, bu mecburiyete teessüf ettiğini, fakat bunun dünya sulhuna büyük bir yardımı olduğunu söylemiştir.

İNGİLTERE RİBBENTROP'UN NUTKUNU İHTİYATSIZ BULUYOR

Londra, 2 (A.A.) — Siyasî müşahitler, B. von Ribbentrop'un dün akşam Leipzig'de söylemiş olduğu nutku, diplomasi âleminde mutat olan ihtiyatlı lisan dairesinin haricinde addetmektedirler.

Müsabakamıza iştirak ediniz

350, 250 ve 150 liralık

Mükemmel birer radyo makinesine sahip olacaksınız

Memleketimizde radyonun aldığı ve alacağı ehemmiyeti göz önünde bulunduran gazetemiz radyo makinelerini okuyucularına tanıtmak üzere büyük bir radyo müsabakası açmış bulunuyor. Bu müsabakada tercih edilmesi lâzım gelen makineler anlaşılacağı gibi makinelerden üç tanesi de müsabakaya iştirak edip iyi vasıflar tayininde yararlığı olanlara hediye verilecektir.

Beşinci sayıfadaki kuponlarımızı biriktiriniz

Günün meselesi

Çocuklar için mahkeme

Şikago'da ortaya atılan ilk fikirler ne gibi neticeler verdi?

Yazan:

Kâzım Zafer Yenerden

Adliye vekâleti çocuk mahkemeleri teşkili etrafında tetkikler yaptırmaktadır. On sekiz yaşını doldurmamış mücrim çocuklar bu mahkemelere sevkedilerek haklarında kararlar verilecektir. Çocuk mahkemeleri ve mücrim çocukların gönderilecekleri ceza evleri meselesi tetkik edilirken, üç sene evvel Galatada kurulmuş olan "Çocukları kurtarma yurdu,, nu muvaffakiyetle idare eden ve sokaklardan toplanmış kimsesiz ve düşük ahlâklı çocuklar üzerinde yakından tetkikler yapan müessese müdürü Bay Kâzım Zafer Yenerden'in düşüncelerini öğrenmek istedik. Kendisinden bu hususta bir makale rica ettik. Değerli bir mütehassıs ve çalışkan bir idareci olan Bay Kâzım Zafer Yenerden bu ricamızı kabul etti. Makalesini aynen neşrediyoruz:

"Çocuk mahkemeleri ve çocuk ceza evlerinin Atatürk cümhuriyet rejimi adliyesinde mühim bir mesele şeklinde kendisini duyurması kadar tabiî bir şey olamaz. İmralı ceza evini en yeni ve en geniş telâkki şartlarile memleketimizde yaratan bir adliye tarzında bu fikir elbette ön safta gelir. Yalnız dünya ölçüsünde en yeni ve en ciddî mevzuların başında yer alan bu dava karşısında büyük bir hassasiyet ve dikkat gerektir.

Çocuk mahkemeleri ve ceza evleri işini teşkilâtlandırmağa başlarken en yeni ve en orjinal olmağa mecburuz. Şimdiye kadar bu mevzu üzerine yapılan işleri göz önünde tutarak alman müsbet neticelerden istifade edersek zaman ve verim noktasından pek çok kazanmış oluruz.

İçtimaî hâdiseleri dünün kıymetlerile ölçemeyiz. Dünün kıymetleri korkunç bir dünya harbi yığınları içinde kaybolup gitmiştir. Bu bakımdan bu işe yepyeni ölçüler yepyeni görüşlerle başlamak gerektir.

İlk çocuk mahkemeleri Şikagoda sosyal davalar üzerinde çalışan kadın teşekkülünün faaliyeti neticesinde 1899 tarihinde bilfiil işe başlamıştır. Dummer ve arkadaşları tarafından kurulan bu mahkeme ilk çocuk mahkemesidir.

Bundan sonra sırasile 1905 de İngilterede 1908 de Almanyada, 1912 de Fransada, 1913 de İsviçrede faaliyete başladığını görürüz. Görülüyor ki bu müesseselerin en eskisi henüz 38 senelik bir tarihe maliktir. Bu müddet ise (İnsan ve ceza gibi) henüz beşerî tefekkürün lâyıkile nüfuz edemediği bir mevzu için kâfi bir müddet sayılamaz.

1857 de Fransada (Morel) Lombrozon adlı (Onucide) li bir tereddî ârız olarak göstermek suretile bu mevzuun İdeolojisine bir temel taşı koydu. Lâkin hiç bir zaman bu seziş amelî sahaya istenilen ışığı verecek mahiyette bir tazyik getiremedi. Metod ve tazyik için işe başladıktan sonra meydana çıkar. Nitekim Dummer'in ve arkadaşlarının mahkemesi davanın amelî kaynaklarını araştırma temayülleri meydana çıkarmıştı. Şikago mahkemesi başladığı işin içtimaî gayeye beklenilen selâmeti verici bir şey olmadığını daha ilk zamanlarda ifşa etti. Bu işin yalnız hukukî ölçülerle halledilmeğe çalışılması üşphesiz tek cepheli ve zayıf bir tazyika bağlanması demekti. İşte Dummer ve arkadaşlarının çalışmaları bu hakikati meydana çıkardı.

1909 faaliyetin bu neticesi müsbet olmasa da bu çok mühim ve mufassal içtimaî meselenin halli için ilk hamleyi teşkil eder. Bu hamle (Ceza ve insan) yani Sociologie ve Psychoolgienin bazılarına uygun bir hususun meydana çıkması için lâzım olan yolu açtı.

Şikago mahkemesine bağlı bir enstitü teşkil edildi. İnstitut psychopistique ismi verilen bu enstitünün direktörlüğüne Dr. Healy isminde bir mütehassıs seçildi. Bu suretle psikopatolojik ve sosyolojik bakımlardan incelenmeğe ve derinleştirilmeğe başlandı.

1909 danberi yeni dünyada başlıyan bu içtimaî uyanış üç devreye ayrılır. 1909—1915 devri 1915—21 devri 1921 den sonra gelen devir. Bu devirlerin her biri anafikrin inkişaf ve tekâmülünde yeni yeni kıymetlerle müessir olmuştur. Biz bunu burada ayrı ayrı tetkik edecek değiliz. Yalnız adalet müvazenesinde hâkim olan fikir kaynaklarının tamamile nasıl objectifleştiği tecrübeye dayanan müsbet çalışmanın nasıl bu davaya lâzım gelen aydınlığı verebileceğini göstermek istedik.

Çocuk mahkemelerinin doğduğu memleket olan Amerikada bile bu mahkemelerin çatısı cemiyetin bugünkü ihtiyaçlarını taşıyacak kadar kuvvetli olmadığı anlaşıldı. Çocuğu mahkemeye ve ceza evine göndermemenin çarelerini arıyan ilmî müesseseler bu mahkemelerin ve bu ceza evlerinin çehresini büsbütün değiştirdi. Bir çok İnstitut recherche surl'enfant ismini verdikleri müesseseler, klinikler çocuğu bir realite olarak tanımağa, ruhî çarpıklığının sebebini, mahiyetini, kökünü araştırmağa çalışarak Profchylactique ve cezrî çareler peşindedir.

Bugünkü Amerika kendi ceza evlerindeki bu noksanlıktan Maison de correction ıslah evlerinde kifayetsizlikten

(Sonu Sa. 4 Sü. 5)

Günlerin peşinden:

Yaşamak Sırrı

İsveçin seksen yaşında bir kralı vardır ki tenis meraklısı olmakla meşhurdur; yaşının o kadar ilerlemiş olmasına rağmen gençlerle beraber raket oynamakta yarış eder. Son defa Avrupa seyahatini yaparken gösterdiği maharetle ve hareketlerindeki çeviklikle bütün oyun arkadaşlarını hayrette bırakmıştır.

Bizim memleketlerimizde seksen yaşında ihtiyarların tenis oynamak, gençlerle çeviklik müsabakasına çıkmak şöyle dursun, yollarda değneksiz olarak serbestçe yürüyebilmesi bir bahtiyarlıktır. İnsanların uzviyet makinesi aşağı yukarı her yerde birdir. Yaratılış itibarile Avrupanın şimal ile cenup, yahut şark ile garp insanları arasında bir fark yoktur. Böyle olduğu halde bazı insanların ilerlemiş yaşlarda bile gençlik enerjileri muhafaza etmeleri gösteriyor ki bizim memleketlerde henüz insan makinesinin kendine göre bir kullanış usulü olduğu anlaşılmış değildir.

Hasan Kumçayı

Liselerimizi nasıl ıslah edeceğiz?

Liselerde talebe miktarı çoktur. İmtihanda muvaffak olamıyanların para ile alınmaları sadece vakit geçirmek için gelenlere mani olacaktır.

Memleketimizde bir lise meselesi vardır. Bu mesele zaman zaman Büyük Millet Meclisi müzakerelerinde yer almıştır. Son günlerde de gazete sütunlarında göze çarpıyor. Bu arada öğretmenler ile mektep idarecileri de fikirlerini söylüyor ve hepsi bir nokta üzerinde birleşiyor ki mevcut lise derecesindeki tahsil ve terbiye müesseseleri ile meşgul olmak zamanı gelmiştir.

Bu lise meselesi nedir? Bunu öyle bir cümle veya birkaç satırla hulâsa etmek kolay değildir. Çünkü işin talebe cephesi var, öğretmen cephesi var, idare cephesi var. Meseleden bahsedenler çok defa en büyük fenalığı bu cephelerden yalnız bir noktası üzerinde görüyor; yahut hastalığın kökünden ziyade husule getirdiği ıztırap tezahürlerinden, hastalığın arazından şikâyet ediyor. Onun için mesele münakaşaya düşünce sözler dağılıyor. Bu dağınıklık içinde işin esasını anlamak da güçleşiyor.

Ben, liselerle yakından alâkalı olanları dinledikten sonra bu meseleyi bir hulâsa etmek istiyorum: En başta dikkat edilecek nokta, talebenin çokluğudur. Liselerde talebe mikdarı çoktur. Fakat bunların ancak yüzde yirmisi iktidarca bulunduğu sınıf seviyesindedir. Bu yüzde yirmi lise talebesi geri kalan yüzde seksen kalabalık arasında kaybolur. Muallimler o yüzde yirmi ile kâfi derecede meşgul olamadığı için neticede onların bir kısmı da kaybolan talebeler arasına karışır. Adet çokluğu iyi kalitede talebe yetişmesine değil, tamtersi yetişebilecek talebelerin düşmesine sebep olur.

Talebe çokluğuna karşı alınacak ilk tedbir, şimdi her biri altmış ile seksen mevcutlu olan lise sınıflarındaki talebe adedini indirmektir. Çünkü bugünkü vaziyette öğretmenler karşılarındaki talebeleri yalnız tanıyabilmek için en aşağı bir ay vakit geçirmeğe mecbur oluyorlar. Üç ay sonra birinci imtihanda da bu talebeden yüzde kırkının daha kolay sınıf geçmek ve şahadetname almak için mektebi terketmiş olduklarını, bütün emeklerinin boşa gittiğini görüyorlar.

Fakat lise sınıflarındaki talebe mikdarını bir muallimin kontrol kadiliyeti hududuna indirmek de kâfi gelmez. Liselere kaydolmak için gelen talebeler daha iptidasında bir ayıklama imtihanından geçirilmelidir. hakikaten imtihanlarda muvaffak olan talebeler meccanî olarak mektebe alınmalıdır. İmtihanda muvaffak olamayıp da lise tahsilini yapmak istiyenler hiç olmazsa her sene muayyen bir mikdar para vermeğe mecbur edilmelidir. Böyle para vermek mecburiyeti şimdiki halde mektebe sadece vakit geçirmek için gelen ve nihayet gene bir gün tahsili terk edecek olan çocukların daha ilk günden itibaren hayatta kendi mevkilerini aramalarına hizmet eder. Liseye girerken ayıklama imtihanında muvaffak olamıyanlardan para vererek tahsile devam etmek istiyenler de bulunabilir. O zaman bu talebelerden alınacak tahsil ücreti ile istidat ve çalışkanlıkları yüksek derecede olan fakir çocuklar himaye olunur.

Şikâyeti mucip olan sebeplerden birisi de bugünkü nizamnamelerin kifayetsizliğidir. Mekteplerden eski izinsizlik usulünün kaldırılması bugüne kadar yapılan tecrübelerle iyi netice vermemiştir. Öğretmen için kayıt vardır. Talebe tamamen serbesttir. Vakıa eski izinsizlik usulü yerine tescil, tekdir ve tard cezaları konmuştur. Fakat bu cezaların kendisine verildiğini talebe ancak

ASIM US

(Sonu: 8 zincide)

BEKÂRLAR: EZELÎ ÇOCPKLAR!

— *Yarın sinemaya gelir misin?*
— *Bu akşam anneme sorayım da...*

LOKANTA MI? MÜZEMİ?

— *Lokantamız şehrin en eski lokantasıdır..*
— *Belli. Bu balık on sekizinci asırdan kalma olacak.*

NE VAR NE YOK?

Donan leylek

Almanyanın Lubek şehri civarında bir leyleğin donduğu görülmüş ve bu bir hâdise olmuştur. Gazeteler birinci sayfalarında felâketzede leylekten bahsetmiş ve zavallının gagası bile kımıldamıyacak kadar kendinden geçmiş olduğunu yazmışlardır.

Leylek hemen bir eve alınmış ve gazocağının karşısında kendine getirilmiştir. Şimdi bir nekahet devresi geçirmekte olan Alman leyleğini bir çok kimseler "Yatağında,, ziyaret etmektedir.

Kadınlar kızmakta haklı mı?

Kocaları ayyaş olan bir çok kadınlar, bu ayyaş kocalarından nekadar şikâyet eder ve hele birayı icat edene ne kadar söylenip dururlar.

Eski kayıtlar araştırıldığı zaman görülüyor ki, birayı icat eden maalesef bir kadındır.

Kırmızı sümüklü böcek hücumu var

İtalyanın Komo şehri civarına kırmızı sümüklüböcekler hücum etmişlerdir. Bunlar dişlerinin kesebileceği meva, çiçek ve yaprak herşeyi yiyorlar. Bugüne kadar hiç bir gayret, bu hayvanların tahribini yenememiştir.

Dünya arazi haritası

Sovyetler Birliği İlim Akademisinin Pedagoji Enstitüsü, Büyük Sovyet atlası için bütün memleketlerin bir arazi haritasını çizmiştir. Bu harita, muhtelif memleketlerin en son vaziyetlerine ve bu hususta neşredilen en son lûmata göre tanzim edilmiştir.

Enstitü, ayni zamanda, Sovyetler Birliğinin geniş ve mufassal bir arazi haritasını da kompoze etmektedir. 11.000.000 nisbetinde olan bu harita 65 sayıfadan terekküp edecektir. Bu haritanın, Birliğin en mühim kısımlarına ait 19 sayıfası hazırdır.

En küçük tayyare motörü

Sovyet tayyare modelcilerinden Zurin, çok ufak bir tayyare modeli vücuda getirmiştir. Bu tayyarede 0,1 beygir kuvvetinde bir benzin motörü vardır. Dünyanın en ufak tayyare motörünü teşkil eden bu motör, şasisi, pervanesi ve 15 dakikalık benzin hazinesi ile 100 gram gelmektedir. Bu motör, hâlen, Ossoaviahim tayyare modelleri laboratuvarında tecrübe edilmektedir.

Hangisini biliyorsunuz?

Sualler

1 — Balkan muharebesi ne vakit başladı?

2 — Meşhur Panama kanalı ne vakit açıldı?

3 — İstanbulda en büyük zelzele ne vakit oldu?

4 — Telgraf ne vakit icat edildi?

5 — Mısır çarşısı ne vakit ve kim tarafından yaptırıldı?

Dünkülerin cevapları

1 — 19 ağustos 1902 de.
2 — 3 ikinciteşrin 1928 de.
3 — 29 mayıs 1913 de.
4 — 1589 da.
5 — 1719 da Abdülâziz tarafından yaptırıldı. 1910 tarihinde yandı.

Geçmiş Kurunlar

3 Mart 922

İSTANBUL KÖPRÜLERİ

Şehremaneti evvel Unkapanı köprüsünü, ondan sonra da Galata köprüsünü tamir ettirmek tasavvurundadır. Dün de Emanete köprülerin tamirini iltizam etmek üzere bir müteahhit müracaat etmiştir. Unkapanı köprüsü üzerinden en ağır kamyon geçebilecek bir metanette tamir edilecektir. Diğerlerinin de tamir projeleri mevcuttur.

Avrupa şehirlerinden birinde beyaza boyanmış geçit yerleri

Geçit yerleri

Bir şirket talip oldu, nihayet beyaza boyanıyor

Geçit yerleri tesbit edilmesi ve bu tesbit işinin de boya ile yapılması için bir şirket belediyeye baş vurmuştur.

Şirketin müracaatı şu şekilde vaki olmaktadır:

Geçit yerleri beyazla boyanacak, bu beyaz boya bir sene devam edecek ve silinmiyecektir.

Bir tecrübe mahiyetinde olmak üzere işin derhal tatbikine başlanacaktır. Şirket, boyalarının bozulmıyacağını taahhüt etmiş olduğundan parasını altı ay sonra alacaktır.

Jimnastik Şenlikleri

Bu sene biri Kadıköy diğeri taksim stadında yapılacaktır.

Hazırlanan yeni program bütün mekteplere gönderildi

Bu yıl lise, orta ve öğretmen okulları ve teknik okullarının iştirakile yapılacak jimnastik şenliklerinin Atatürkün Samsuna ayak bastığı gün olan 19 mayıs günü yapılması kararlaştırılmıştır. Şenliklerin programını hazırlamak üzere vilâyetlerde birer komisyon kurulacaktır. Komisyon şenliğin bütün programını vücuda getirmekle mükellef olacaktır.

Bu yıl İstanbuldaki jimnastik şenliklerinden biri Anadolu kıyısındaki okulların iştirakile Fenerbahçe stayomunda, diğeri de İstanbul tarafındaki okulların iştirakile Taksim stadyomun okulların iştirakile Taksim stadyomun da yapılacaktır.

Şenliklere on dört yaşından küçük talebeler iştirak etmiyecek, spora daha elverişli olan ortaokulların son sınıf talebelerile lise talebeleri iştirak edeceklerdir.

Geçit resminin nasıl yapılacağı bütün okullara bir talimatname ile Bakanlık tarafından bildirilecektir.

Talimatnameye göre bayrama iştirak eden okullar evvelâ geçit resmi yapacaklardır. Geçit resminde bütün okulların önünde birer Türk bayrağı bulunacaktır.

1937 — 1938 ders yılı ile ondan sonraki jimnastik şenlikleri geçit resimlerinde her okul ayrı ayrı değil, şenliğe iştirak eden bütün okulların talebeleri karıştırılarak bir kıta teşkil edeceklerdir.

Bundan sonra sırasile bayrak çekme töreni ve 19 mayıs gününün ehemmiyeti ve değeri hakkında bir söylev verilecektir.

Jimnastik alanında evvelâ kız talebeler sonra da erkek talebeler jimnastik yapacaklardır.

Geçit resminde ve jimnastik hareketlerinde tam bir birlik temini için şenliklerden önceki yirmi gün içinde bütün okulların iştirakile talebe günlük kıyafetlerile iki ve son defasında jimnastik elbiselerile bir prova yapacaklardır.

Erkek talebe jimnastik elbisesi olarak; kolsuz beyaz atlet fanilâsı, beyaz uzun pantalon, kuşak. Kız talebe de beyaz blûz, şayak külot, siyah file, beyaz kısa çorap giyeceklerdir.

Mekteplerimizde

Alman terbiye sistemlerinin kabulü etrafında bir cereyan mı var?

Haber aldığımıza göre Alman lisesi öğretmenlerinden mürekkeo bir grup, Alman talim ve terbiye esaslarını göz önünde tutarak Kültür Bakanlığına ilk, orta, ve lise okulları için bir rapor hazırlıyarak göndermiştir. Bu raporda inkılâbın istediği şekilde ve C. H. P. nin esas umdelerine göre talebenin yetişmesi için Almanyada tatbik edilen usulün mekteplerimize tamimi teklif edilmektedir.

Raporu hazırlıyan grup yeni vaziyetin nasıl olacağını uzun uzadıya izah etmiştir. Söylendiğine göre 936 — 37 ders yılında Almanların tatbik ettikleri bu usul bazı Fransız mektep teşekkülleri tarafından da kabul edilmiştir. Kültür Bakanlığı raporu dikkatle incelemektedir.

Türkkuşuna yazılanlar

Gün geçtikçe daha ziyadeleşiyor

Hava Kurumunun Türkkuşu şubesi İstanbul merkez şubesinden Güneş spor binasına nakledilmiştir. Türkkuşu bundan sonra faaliyete burada devam edecektir.

Türkkuşuna şimdiye kadar yazılan talebenin sayısı oldukça kabarmıştır. Bu talebeler önümüzdeki nisan başından itibaren staj görmeğe başlıyacaklardır.

Türkkuşunun faydaları hakkında halkevinde ve radyoda konferanslar verilecektir.

Tersanemizde yapılacak ıslâhat

Şimdilik posta vapurlarının yapılması için lâzımgelen inşaata başlanacağını haber verdiğimiz tersanenin ıslâhı için hazırlanan proje bitirilmiş, dün Ankaraya gönderilmiştir.

Hükûmet, tersanemizde bir geminin bütün aksamının yeniden yapılabilmesi için lâzım gelen tesisatı kurdurmaktır. Bunun için tersanemizde bulunmıyan tezgâhlar, yakında Avrupaya sipariş edilecektir.

"Eşek Turu„ nda!

Heybelide tuttukları balıkları kızarttıktan ve bu arada şarap da içtikten sonra eşek turu yapan iki arkadaş, görgüsüzlük maddesinden Sultanahmet üçüncü sulh cezaya verilmişlerdir.

Hâkim İhsan Yarsuvat, Cevdet ve isimlerindeki bu iki arkadaşın, birer gün hapislerine karar vermiştir.

Müşahit heyeti cumartesiye bekleniyor

Hatayda tetkikatta bulunmaktayken Milletler Cemiyeti tarafından Cenevreye çağırılmış olan müşahitler heyetinin cuma ve cumartesi günü İstanbuldan geçecekleri sanılmaktadır.

Hamallar nerelerde çalışabilecekler

Hamal işleri ile meşgul olan komisyon çalışmasını bitirmiş ve çalışma neticesinde bir rapor hazırlanmıştır. Rapora göre sokaklarda kamyonların giriş ve çıkış yerlerinde hamallar çalışmıyacaktır.

Yalnız dik olan kısımlarda vesait tedarik edilinceye kadar sırt hamalları çalışabilecektir.

Yahudinin ödeyeceği para!

Ortaköyde, bir şişe ve çinko alış verişinden çıkan kavgada, Hayimin bir gözüne çakı saplayıp, gözün operasyonla çıkarılmasına sebep olmaktan suçlu eskici İsak, İstanbul ağır ceza hakyerince iki yıl, dört ay hapse mahkûm edilmiştir. Ayrıca, davacıya 30 lira manevî tazminat verecek ve davacının avukatına 30 lira vekâlet ücreti ödeyecektir. Duruşma masrafını ödemek de, İsaka aittir.

Ceza yiyen, sevindi!

Gemilerde ateşçilik eden Mahmudun, Balatta bir kahvede bıçakla Mustafayı öldürmekten, Yakubu yaralamaktan İstanbul ağır ceza hakyerinde yapılan duruşması bitmiştir.

Ateşçi Mahmut, beş sene ağır hapisten hafif hapse tahvilen bir yıl, üç aya mahkûm olmuştur. Mustafanın, kahveye giren Mahmudun üzerine doğru söverek yürümesi hücumu, ağır ve şiddetli tahrik sayıldığından, bu kadar ceza kesilmiştir. Bıçağın araya giren Yakuba kazaen değdiği neticesine varılmış, o cihetten hiç ceza verilmemiştir.

Mahmut, mahkûm olduğu müddetin en çok kısmını mevkufen geçirmiştir. Yakında salıverilecektir. Kararı bariz bir memnuniyetle karşılamış, heyete tekrar tekrar teşekkür etmiştir!

Bakır köyünde kaç kuyu açılacak

Bakıyköyünde açtırılmasına karar verilen artezyen kuyularının açılmasına ay başından itibaren başlanacaktır. Kuyuların nerelerde ve kaç tane olacağı tesbit edilmektedir.

Tamir edilecek yollar

Belediye cadde üzerindeki tamire muhtaç yolların yaptırılmasına yakında başlayacaktır. Tramvay raylarına ait kısımlar tramvay şirketi tarafından tamir olunacaktır.

Öldürmekten suçlu bahçıvanın duruşması:

"Dreyfüs„ Davası!

Suçlu Ali Rıza -: Bu dava, meşhur "Dreyfüs„ davası gibi oldu: O davaya döndü! - Diyor

Yeni şahit Bektaş, işin içyüzünün meydana çıkmasını kolaylaştıracak mı? "suçlu tasarladığı suçtan ona evvelce bahis açmıştır!„ deniliyor

Bahçıvan Perikliyi öldürmekten suçlu bahçıvan Ali Rızanın duruşmasında, İstanbul ağır ceza hakyeri, dün kararını bildirecekti. Bu davada, müddeiumumî muavini Kâşif Kumral, beraet istemiş, şahsî iddia ve müdafaa da yapılmıştı.

Fakat, dün yeni bir vaziyet ortaya çıktı. Silivrikapı dışarısındaki bir tarla sırtında gece karanlığında çifteyle öldürülmüş olarak bulunan Perikli isimli delikanlının babasile annesini temsil eden avukat Cemil Nazif, yeni bir şahidin çağırılmasını istedi:

— Bektaş isimli bu şahit, hakikatin meydana çıkarılmasını daha ziyade kolaylaştıracaktır, dedi. Suçlu Ali Rıza, daha Perikliyi öldürmeden, bir gün Bektaşa bu cinayet işinde kendisine iştirak etmesini teklif etmiş, fakat red cevabı almıştır. Red cevabı alınca da "Zararı yok, ben onu tek başıma da haklarım!„ demiştir.

Suçlu Ali Rıza, ayağa kalktı:

— Nasıl olur? dedi, yine mi şahit?. Şu saçlarıma bakın: Ak saçla, altmış yaşında mevkuf olarak ömür tüketiyorum; masum, bigünah olduğum halde! Bu dava, meşhur "Dreyfüs" davası gibi oldu; o davaya döndü!

Müddeiumumî muavini Kâşif Kumral, "biz, beraet isteği yolunda olan esas mütaleamızı söylemiştik. Maamafih, bu şahit de çağırılsın. Ancak, mevkufu salıveriniz!„ dedi.

Yeniden şahit çağırılmasına şiddetle itiraz eden suçlu avukatları Azizle Zeki, salıverme isteğine iştirak ettiler.

Reis Refik, aza Cihat ve Abdurrahman Şeref, şahit Bektaşın dinletilmesini muvafık gördüler. Yalnız, "işin mevkufuya taallûku hasebile ihzaren celbini„ kararlaştırdılar. "Suçun mahiyetine ve tahkikat henüz tekemmül etmediğine göre„ de, müddeiumumiliğin ve suçlu avukatlarının salıverme yolundaki isteklerini reddettiler.

Duruşma, on bir mart perşembe günü on dörtte, sürecektir!

Pardesü aşırmaktan ceza!

Beyazıtta kunduracı Pozantın pardesüsünü aşırdığı iddia olunan Saminin, dün ikinci sulh cezada yapılan duruşması, üç ay hapis kararile bitmiştir.

Idamı istenilen suçlu!

Çatalca civarında bir köprü başında Asımla karısı Nefiseyi tasarlıyarak öldürmekten suçlu Alinin, müddeiumumilikçe idamı istenilmişti. Suç ortağı İsmaille beraber duruşması yapılan Ali hakkındaki karar, İstanbul ağır ceza hakyerinde, dün bildirilecekti.

Fakat, Ali müdafaa şahitleri göstermiş, bunların çağırılması kararile, duruşmanın devamı otuz bir mat çarşamba gününe kalmıştır.

Prost geliyor

Şehir mütehassısı B. Prost yakında şehrimize gelerek avan projenin tatbiki işlerile meşgul olacaktır.

Karpuz kabuğu meselesinden!

Tophanede İlyası sustalı çakı ile vurmaktan suçlu İbrahim, İstanbul ağır cezada, üç yıl, dokuz aya mahkûm olmuştur. Yaşı ve daha bazı cihetler gözetilerek, ceza azaltılmıştır. Bu vak'a bir dükkân önüne karpuz atıp atmamak kavgası sırasında vukua gelmiş!

Ispanyada

Kontrol tatbik edilemiyor

Londra, 2 (A.A.) — Ademi müdahale kontrolünün tatbikine altı haftaya başlanılmıyacağına şimdi artık muhakkak nazarile bakılmaktadır. Filvaki, ademi müdahale talî komitesinin dün yapmış olduğu bir toplantıda ciddî noktai nazar ihtilâfları meydana çıkmıştır. Alman ve İtalyan murahhasları Lord Plymouth'un teklifine karşı bir takım ihtirazî kayıtlar dermeyan etmişlerdir.

PARA
Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 25 kuruştur

Güreşçilerimizin muvaffakiyetinden sonra

Yalancı pehlivanlar çoğalmıya başladı

Güreşçilerimizin muvaffakiyetinden sonra herkes sokaklarda pehlivan kesildi. esmimiz bir cadde üzerinde kuvvetlerini deniyen iki yalancı pehlivanı gösteriyor.

Yüksek faşist meclisinde

Türk-İtalyan

Müzakerelerinin müsbet neticeleri hakkında görüşüldü

Roma, 2 (Hususî) — Büyük faşist meclisi dünkü toplantısında, Mussolininin askerî hazırlık hakkındaki nutkundan sonra bu hazırlığı tasvip etmiş ve silâhlı kuvvetlerin inkişafı, 18 den 25 yaşına kadar milletin bütün faal kuvvetlerinin askerîleştirilmesi gibi karar almıştır.

Bundan sonra kont Ciano'nun dünya siyaset vaziyeti hakkındaki raporu dinlenmiş ve meclis İtalyanın haricî siyasetini tasvip ederek hariciye nazırı Kont Ciano'yu tebrik etmiştir. Bu arada İngiliz — İtalyan anlaşmasının Akdeniz vaziyetini düzelttiği zikrolunarak Türk — İtalyan müzakerelerinin müsbet neticeleri hakkında malûmat alınmıştır.

Meclis yarın toplanacaktır.

Habsburg meselesi

Sona ermiş sayılıyor

Krallığın tekrar ihdasını isteyen Fransa imiş

Alman Hariciye nazırı von Nöyrat'ın Viyanaya yaptığı seyahatin manası şimdi daha iyi anlaşılıyor. Meğer Habsburgların Avusturya tahtına geçirilmesi için son zamanlarda Viyanada göze çarpan faaliyet, zannedildiği gibi, İtalyanların değil, Fransızların tahriki ile oluyormuş. İtalyanlar Habsburgların avdetine kat'î surette muhalif olan Almanların noktai nazarına iltihak etmiş, ancak bu suretle Berlin — Roma mihveri kurulabilmiş imiş. Fransızların Habsburgların Avusturya tahtına girmek projesini canlandırmalarından maksat da Berlin ile Roma arasını bu yolda bozmakmış. "Giornale d'İtalia" gazetesinin "Avusturyada krallığın yeniden tesisi bugünün meselesi değildir,, diye yazdığı başmakalede Fransız tahrikâtından şikâyet etmesi bu vaziyeti tamamen aydınlatıyor.

İtaiyanların fikrine göre Avusturyada krallığın tesisi Avusturya istiklâlini temin edemez; bilâkis o istiklâli tehlikeye atan bir âmil olur; Fransız siyaseti Berlin — Roma anlaşmasından memnun değildir. İtalyanın Habsburgları Avusturya tahtına getirmeğe çalıştığı propaganda edilmesi bu anlaşmayı bozmak hedefine matuftur.

MESELE HALLEDİLMİŞ SAYILIYOR

Berlin, 2 (A.A.) — Giornale d'İtalia'nın Avusturyada saltanatın iadesi aleyhinde yazdığı makaleyi tefsir eden der Angriff gazetesi Habsburg'lar meselesinin halledilmiş olduğunu yazmaktadır:

Otto'nun belediye reisleri tarafından federal reisi intihap ettirilmesi hakkındaki plânın tatbiki bile Avusturyanın hayatını tehlikeye koyacak bir tesadüf oyunu mahiyetindedir. Güzel rüya, sona ermiştir.

SON HABERLER

İtalyan siyasetinin istikbali

Fransayı endişeye düşürüyor

Fransa'nın müstemlekelerine karşı İtalya'nın takip ettiği siyaset

Paris, 2 (A.A.) — Büyük Faşist meclisinin içtimaı, Paris gazetelerine İtalyan siyasetinin istikbali hakkında birçok mülâhazalar ilham etmektedir.

Oeuvre gazetesinde bu Tabouis, İtalya'nın halihazırda Fransa'nın şimalî Afrika'daki müstemlekelerine karşı takib etmekte bulunduğu siyaset dolayısile endişe izhar etmekte ve İtalya'nın Almanya ile birlikte bu müstemlekeleri Fransa'ya bağlıyan yolları elinde tutmakta olduğunu yazmaktadır.

Bn. Tabouis, ayni zamanda Addis - ababa — Cibuti demir yolundan da bahseylemektedir.

LeJour gazetesi diyor ki:

"Roma — Berlin mihveri, bazı coğrafî şeniyetleri değiştiremez".

Bu gaezte, B. Virginia Gayda'nın dünkü makalesine telmih ederek şöyle diyor:

"İtalya Disarco geçidinde [illegible] beklerken" bir an dikkatsiz davranmanın kendisi için meşum olacağını bilmiyoruz. İki Alman limanını, yani Hamburg ile Tirieste'yi biribirine bağlıyan okları gösteren kartpostallar,, Fransada satılmamaktadır.

Romanya'da siyasî bir suikast

Bütün üniversiteler kapatıldı

Mason locaları ve gizli cemiyetler feshedilecek

Bükreş, 2 (A.A.) — Yaş üniversitesi rektörü M. Trajan Bratou, üniversitesinden çıkarken üç talebe tarafından hançerlenmiştir. Rektör, çok ağır bir halde hastahaneye nakledilmiştir.

Bratou nüfuzlu âzasından olduğu millî çiftçi fırkasının iktidar mevkiinde bulunduğu sırada âyan meclisi riyasetinde bulunmuştur. Kendisi, sağ cenahın müfrit unsurlarına karşı birçok defalar şiddetli hareketlerde bulunmuş olmakla iştihar etmiştir.

Şu halde ortada siyasî bir suikast, mevzuubahistir.

Hükûmet, demir muhafızlar tarafından M. Duca'nın öldürülmesi üzerine ilân edilmiş olan örfî idareyi ve sansür rejimini altı ay temdid edecekler - dir.

Bükreş, 2 (.A.A.) — Yaş üniversitesi rektörüne karşı yapılan suikast dolayısile 50 kişi kadar tevkif edilmiş - tir.

BÜTÜN ÜNİVERSİTELER KAPATILDI

Bükreş, 2 (A.A.) — Nazırlar meclisi, bugün talebenin hayatından siyasetin tay ve ihrac edilmesine matuf bir takım tedbirleri tasvibetmiştir.

Bütün üniversiteler ve bütün "[illegible] be ocakları" hemen kapatılacaktır. Üniversitelerde tedrisata yüksek mektebler hakkındaki kanun meriyet mevkiine konulduktan sonra başlanacaktır.

Bu kanun talebenin herhangi bir fırkaya girmelerini ve siyasî nümayişlere iştirak etmelerini men'edecek ve hilâfında hareket edenlerin şiddetle tecziye edileceklerini natık bir madde muhtevi bulunacaktır. Bütün Masonik locaları ile diğer gizli cemiyetler, derhal feshedilecektir.

Amerika Japonya ile mi birleşecek?

Washington,, 2 (A.A.) — Bitaraflık hakkında tevdi edilen kanun lâyıhasının âyan meclisinde müzakeresi esnasında Borah, bu kanunun heyeti umumîyesini tasvib etmekle beraber bazı ahkâmını şöyle tenkid etmiştir: Borah, demiştir ki:

"Bizi kuvvetli donanmaları olan devletlerin müttefiki haline getiriyorlar. Muharipleri bazı Amerikan mallarını kendi bayrakları altında taşımağa icbar eden madde, bu muharipleri Amerika sahilleri civarında taarruzlarda bulunmağa veya hava hücumlarile Amerikan topraklarının istihsal merkezlerini tahrip etmeğe sevkedecektir. Meselâ, Sovyetler birliği ile Japonya arasında çıkabilecek bir muharebede Amerika, Sovyetler birliğinden daha kuvvetli bir donanması olan Japonya ile ittifak etmek mecburiyetinde kalacaktır."

Borah, Amerikan donanmasının Amerika'nın haricî ticaretini müdafaa edecek kadar kuvvetli olduğunu söyleyerek sözlerini bitirmiştir.

Bir harp çıkarsa

Sovyet ordusu [illegible] galip gelebilir?

Daily Telegraph gazetesinin Moskova muhabiri yazıyor:

Kızıl ordu şefleri Rusyanın harbe girmesi takdirinde muzaffer olmak için iki âmile dayanmaktadır. Bunlardan biri devamlı hücum ve sonra süratle düşman ordusunu yarıp geçmek ki, bu tabyede tanklar ve süvariler en önde gidecekti.

İkincisi, düşman hattının gerisinde ihtilâlcı hareketlerin çıkması ve aynı zamanda Sovyet askerlerinin paraşütlerle düşman hatlarının gerisine inmesidir.

Millî Spor Kurumunda

Dünkü toplantıda Millî Küme teşkilâtı görüşüldü

Ankara, 2 (Telefonla) — Millî küme teşkilâtı hakkında müzakerelerde bulunmak üzere içtima edeceğini bildirdiğim komisyon bugün (dün) Türk Spor Kurumu ikinci reisi B. Halit Bayrağın reisliğinde toplandı. İştirak edecek takımların sayısı, müsabakaların şekli ve sair hususat hakkında federasyonun hazırladığı tertip muvafık görülmüştür.

Yalnız malî cihet epice uzun münakaşalara sebep olmaktadır.

Ajanlardan biri, Kurumun tahsis edeceği paranın doğrudan doğruya sekiz klüp emrine terkini teklif etmiş, bu suretle zararın az olacağını, kâr elde edilecekse teşkilâta da hisse verilebileceğini söylemiştir.

Müzakerelere yarın (bugün) ve öbürgün (yarın) da devam olunacaktır.

Ağır demir sanayii projesi

Ankara, 2 (Telefonla) — İktisat Vekâleti ağır demir sanayii için hazırladığı kanun lâyihasını, mütalâalarını almak üzere diğer vekâletlere göndermektedir.

Kömür sergisi münasebetile maçlar, eğlenceler yapılacak

Ankara 2 (Telefonla) — 26 mart ta açılacak "Kömür yakan vasıtalar sergisi,, nin deam edeceği müddet zarfında sergi idaresi tarafından bir futbol turnuvası tertip edilecek, Ankara stadyomunda Türkiyenin en ileri gelen klüplerinin karşılaşması temin olunacaktır.

Gene sergi günlerinde at koşuları yapılacaktır. Ayrıca bir eğlence gecesi tertibi düşünülmektedir. Sergi müddetince bir gazete de çıkarılacaktır.

Sergi rehberinin tabı bitmek üzeredir.

Pamuk ipliği hakkındaki kararname

Ankara, 2 (Telefonla) — Maliye vekâleti bükülmüş pamuk iplikleri kıymetinde yüzde 70 tenzilât yapılmasına dair Vekiller Heyetinden çıkan kararnameyi bugün (dün) bütün maliye teşkilâtına tamim ederek iplik yapan fabrikalar mamulâtının tenzilâtsız olarak tahakkuk ettirilmiş olan vergilerinin iptidaî maddeler tenzilâtı yapılmak suretile tahakkuk edecek miktardan tenzilini ve geri kalan kısmının kaydinin terkin edilerek sahiplerine geri verilmesini emretmiştir.

Sovyet elçiliğinde çay ziyafeti

Ankara, 2 (Telefonla) — Sovyet büyük elçiliği ticaret ataşesi bugün elçilik binasında Türkiye Sovyetler Birliği ticaret [illegible] müzakereleri münasebetile bir ziyafeti vermiştir.

Başvekilin sözleri

(Üsyanı, 1 incide)

"Tatbikat derslerinizi gördüm. Çalışmalarınız ümitlerimi çoğalttı. Mektep fakıyetleriniz bundan sonra, gösterdiğiniz gayretle mütenasip olacaktır.

Millî sahnemiz için yetişecek [illegible] san'atkârlarımız bu memlekette herman en yüksek itibara ve şerefe nail olacaklardır. Üç beş sene sonra [illegible] nizden millî sahnemizin büyük san'atkâr namzetlerinin yetiştiğini görerek çok sevinenlerden biri ben olacağım.

Millî varlığın en güzel [illegible] güzel türkçemiz en doğru ve en [illegible] talâffuzunu Türk sahnesinde bulacaktır bunu sizden bekliyorum.

San'atkâra yakışacak kuvvetli karaktere sahip olarak [illegible] meslek sevgisi, çalışma heyecanı [illegible] vaffakıyetinizin temeli olacaktır. Temenni ediyorum:

Gördüklerim ümitlerimi artırdı.

Bozdağdan..

Uludağ kayakçılarına telle selâm gönderildi

Manisa'dan Ödemiş'e Tuğbay İsmail Alpan'ın idaresinde 156 kişilik modelize edilmiş tam teçhizatlı bir kayakçı kafilesi gelmiştir. Kafileyi Ödemiş'liler istasyonda bando ile karşılamıştır. Kafile doğru Halkevine gelmiştir. Burada kafile başkanı Tuğbay İsmail Alpan kayakçılığın anlam, önem ve tarihçesi üzerinde bir söylevde bulunmuştur.

Söylev sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Tuğbay İsmail Alpan kayakçılığın Türklerle başlamış olduğunu söylemiş, kayak gereçlerinin memleketimizde yapılabileceğini belirtmiş, kayakçılığın gençliğin sağlısal ve askerî eğitimindeki şümullü rolleri üzerinde durmuş, dinleyicileri konu üzerinde aydınlatmıştır.

Ertesi gün kafile Bozdağ'ma hareket etmiştir.

Kafile, Bozdağ'ında ilçebay Haşim Seçki'nin daha önceden Bozdağ'ında teşkil ettiği 30 kişilik Dağspor kulübünün ve bundan başka ilçe köylerinden 80 kişinin iştirakile Bozdağ'mın bugüne kadar kimsenin çıkmadığı 2000 metrelik yüksekliğine çıkmıştır. Bu suretle Bozdağ'ında rekoru kırmak bu kafileye nasip olmuştur.

Ödemiş Halkevince derhal bütün teçhizatile 15 kişilik bir kayakçılar kolunun teşkiline karar verilmiş. Bozdağı kayakçılık sporuna Uludağdan daha elverişli olduğu görülmüştür. Kafile Bozdağ'ından Uludağ kayakçılarını telle selâmlamıştır.

Kuşadasında

Bir otomobil 15 metrodan yuvarlandı

Kuşadası civarında müessif bir otomobil kazası olmuştur.

Akşam saat on sekiz sularında Kuşadasının Şirince nahiyesinden Selçuka gitmek üzere bir otomobil hareket etmiştir. Otomobil gezinti için kiralanmıştı. Makinede dört kişi bulunuyordu. Tenezzüh otomobili Çeşme mevkiinde yanlış direksiyondan kazaya uğramış ve on beş metre yükseklikten bir dereye yuvarlanmıştır.

Bu müthiş sukut esnasında hamdolsun büyük zayiat olmamıştır. Yolculardan bir kişinin ayağı kırılmış ve vücudü zedelenmiştir. Otomobildeki diğer üç kişinin yaraları ağır değildir.

KURUN doktoru

Necaeddin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartımanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Tahsildeki adliye memurlarına izin verilecek

Ankara, 2 (Telefonla) — Adliye Vekâleti yüksek mekteplere devam eden memurlarına öğleye kadar izin verilmesini kararlaştırmıştır. Talebenin devamı kontrol edilecek ve devamsızlarla sınıfta kalanlara müteakip senelerde izin verilmiyecektir.

Kısa Haricî Haberler

* YUNANİSTANDA ecnebi sigortalar ve ecnebi nizamnamesi ve talimatı neşredilmiştir. Nihayet on güne kadar Yunanistanda bu usul tatbik edilecektir.

* YUNAN Millî bankasının Atina belediyesine verdiği istikrazdan bakiye kalan 35 milyon drahmı dahi tediye edilmiştir. Bu para Atina şehrinin güzelleştirilmesine sarfedilecektir.

* FİNLANDİYA hükûmeti istifa etmiştir. Reisicümhur Kallio, yeni kabine aeşekkül edinceye kadar eski kabineyi, işleri vekâleten idare etmeğe memur etmiştir. (A.A.)

* İNGİLTERENİN Berlin büyük elçisi Sir Eric Phipps Berlini 13 nisana doğru terkedecektir .

* BELÇİKA kralı Leopold'un Stochsln'de aktedilen bir aile meclisini müteakip evlenmeğe karar verdiği hakkındaki şayiaları Brüksel mahafili katiyetle tekzip etmektedir. (A.A.)

Üzüm kongresi

İzmir kuru meyva ihracatçılar birliği üzüm standardizasyonu hakkında bir rapor hazırlamıştır.

Bu raporda üzümün tam bir şekilde standardize edilmesine imkân olmadığı ve yeni tiplerin ihraç edilmekte olan üzüm tiplerine uygun bir şekilde tesbiti muvafık olacağı noktai nazarı müdafaa edilmektedir. İhracatçılar üzüm kongresine davet edilmiş olduklarından istiyenler Ankaraya giderek kongreye iştirak edeceklerdir.

Tefrika 16

AÇLIK
ROMAN

Refik Ahmet Sevengil

Demir, Ayşe'nin de müdürle birlikte gitmekte olduğuna dikkat etmişti, hiddetini dotordan almağa kalkarak yarı sinirli bir sesle:

— Yahu doktor, dedi, mütemadiyen bizimki, bizimki diyorsun ama kız sana işte yüz vermiyor. Hem aranızdaki yaş farkına bak bir kere... Ne istiyorsun elin taze kızından?...

Hüseyin Şahin fena halde kızdı; gözlerini faltaşı gibi açarak:

— Senin gibiler aşktan ne anlar be!... dedi, insan bizim gibi görüp geçirmiş, tecrübe etmiş, işin tadını almış olmalı... Hem benim nerem ihtiyar, neyim eksik?

Hukuk müşaviri Tekinalp, karısı Hüsniye Hanım, hukuk müşavir muavini Gülseren ve kasabaya yeni gelmiş olan sarışın bir genç mühendis bir arada ve biraz ileride idiler; doktorun hiddetle sesini yükselterek aşktan bahsetmekte olduğunu işitip başlarını o tarafa çevirdiler. Tekinalp, alaycı bir sesle Hüseyin Şahin'e hitap etti:

— Yahu, doktorcuğum... Bu seninkiler işi azıttılar!

Hüseyin Şahin, Demir'in artık kendisini rahatsız etmeğe başlıyan sohbetinden kurtulmak için bu dakikayı bir fırsat bilerek Tekinalp'in bulunduğu gurupa yaklaştı:

— Kimler azıttı?

Diye sordu.

— Doktorlar işte.... Sizin meslektaşlar... Bugünkü posta ile gelen İstanbul gazetelerinde bir hekimin aşk hakkında beyanatı vardı; sevgi maneviyat bozukluğundan gelme bir hastalıkmış, maneviyat bozukluğunda da miyde ve bağırsak rahatsızlıklarının tesiri varmış, onun için miyde ve bağırsakları temizliyecek ilâç alınırsa biiznillâhitaalâ insanın vücudu pîrüpâk olur, aşktan da eser kalmazmış!

Tekinalp, bu sözleri söylerken gayet eğlenceli ve tuhaf bir şeyden bahsediyormuş gibi keyifleniyordu. Penbe yüzlü, mavi gözlü, sarışın genç mühendis, tiksinti duyarak başını çevirdi; yanıbaşında Gülseren oturuyordu; genç adamın gözleri genç kadının beyaz, çıplak ve yuvarlak omuzlarına takılıp kaldı.

Doktor Hüseyin Şahin:

— Allâh kahretsin bu herifleri...

Dedi.

— Doktorları mı?

Diye gülüşerek sordular.

— Hayır, gazetecileri... O gazeteyi ben de gördüm... Hekim binbir dereden su getirerek ruhî, içtimaî, tıbbî sebepler göstermiş; arada bir de dili kaymış, o lâfları etmiş... Beriki işin en mühim tarafı buymuş gibi, haydi bakalım, dayanmış serlevhaya... Büyük harflerle çift sütun üstüne: Aşkın bilmem ne ile tedavisi!.. Bu serlevhayı gördükten sonra sen ol da okuma...

Gülseren lâfa karıştı:

— Gazeteciler daima sansasyon peşindedir; yazılarını okutmak için böyle harekete mecburdurlar.

Sonra ilâve etti:

— Lâkin bir bakıma aşk kaldı mı artık? Yirminci asrın makine gürültüsünden rahatsız olan bu beyaz güvercin, kanatlarını çırpıp dünyamızın ufuklarından uzaklaşmadı mı?

Hep birden güldüler. Sarışın genç mühendis, genç kadının yüzüne sitemli bir ifade ile baktı; fakat o sırada ayağa kalkan Gülseren bu gözleri görmedi.

Doktor Hüseyin Şahin ayakta karşısına dikildiği genç kadına cevap verdi:

— Aşk deyin, temayül deyin, istek deyin; ne derseniz deyin, bizim hekimlikçe henüz iş bitmemiştir, insanlar muayyen bir yaşa kadar kendilerini güçlü kuvvetli hissettikleri müddetçe o mesele vardır; o meseleden çıkan türlü karışık neticeler de... Menbaını tâ çocukluktan itibaren cinsî bir noktada aradığımız sevgi, eğer bir ârızaya uğramadan muayyen bir kanaldan akıp gidebilirse, yani tatmin edilirse normaldir; önüne bir mâni çıkarsa taşar, etrafa yayılır, zararlı vaziyetlere sebep olur... Buhran olur, ihtiras olur, melânkoli olur, bir çok şeyler olur... Galiba işte bu hallere aşk diyorlar!

Mühendis Erdoğan dayanamadı:

— Ruha yükselme ve bu topraktan ayrılıp manevî bir âlemin huzur ve saadeti içinde dinlenme imkânları veren asîl duyguyu inkâr mı ediyorsunuz?

Doktor Hüseyin Şahin bu feveran karşısında:

— Affedersiniz, dedi, ben sizi yalnız mühendis diye biliyordum, halbuki dostlarımız arasında bir genç şair de varmış!

Tekinalp aşırı gürültülerle üstüste kahkahalar atmağa başladı; karısı da gülüyordu; Gülseren'in de yüzünde tatlı bir tebessüm dalgalanmak üzere idi, fakat genç kavalyesinin fena halde bozulduğunu görünce kendisini tuttu, gülmedi, doktora yumuşak bir sesle çıkıştı:

— Şakada ileri gidiyorsunuz, ihtiyar!

Bu sefer doktor da beraber olduğu halde hep birden bu "İhtiyar,, hitabındaki sevimli azarlama edâsına güldüler.

Bütün gece Yıldız, müdürü yakından, uzaktan hissettirmeden göz hapsinde tutmuştu; Ahmet Turgut hiç kimse ile dansetmemiş, hiç bir kadınla da kibar bir ev sahibi nezaketinden fazla hususî bir mânâ verilecek şekilde alâkadar olmamıştı. Yıldız bu neticeyi büyük bir itimat ve itminan ile elde ettikten sonra bir defasında Ahmet Turgud'la konuşurken biraz da içkinin kendisine verdiği hafif baş dönmesi ve lüzumundan fazla cesaretle onun gözlerinin tâ içine eriyen, arıyan, istiyen bakışlarını uzattı. Ahmet Turgut halden anlıyan bir adamdı; bununla beraber yanlış gördüğünü zannetti; o sırada tesadüfen yanlarında kimse bulunmuyordu. Yıldız, sarhoşluğu bu bakışla bu gözlerdeki yakıcı ateşle biraz daha artmış gibi, bir elini Ahmet Turgud'un avucunun içine bırakarak:

— İçki beni fena yaptı; biraz hava almama lûtfen yardım eder misiniz?

Dedi. Ahmet Turgut hemen yanıbaşındaki balkon kapısını açarak genç kadınla birlikte dışarıya çıktı ve bir ihtiyat olarak yine kapıyı çekip kapadı.

(Arkası var)

Holivotun en şık erkeği kim

Holivudun en güzel giyinen erkeği kimdir biliyor musunuz? Klark Geybl.. Eskiden bu ünvanı Adolf Mencu taşırdı. Bugün kendisi sekizinci rütbeye düşmüştür. İkinci güzel giyinen erkek, sevimli ihtiyar Leviz Ston, üçüncü, Vilyam Povel'dir. Geride kalanları isimleriniz sırasile şöyle:

Dördüncü Robert Taylor. Beşinci Robert Montgomeri. Altıncı Ronald Colman. Yedinci Herbert Marşal.

Parasız muayene kuponu

Hususî doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Çocuk hastalıkları doktorumuz da bu kuponun yedi tanesini biriktirip kendisine götürürseniz cumartesi, salı, perşembe günleri 9 - 12 arası Aksarayda, Millet caddesinde Muratpaşa camii karşısındaki muayenehanesinde çocuklarımıza bakacaktır.

Film yıldızı mı? yoksa casus mu?

İspanyol film yıldızı olup bir zamanlar Moris Şövalye ile beraber film çevirmiş bulunan Rozita Diaz'ın İspanyanın Sevil şehrinde asiler tarafından kurşuna dizildiği bildirilmiş, fakat sonradan bu kızın Portekizde olduğuna dair haberler gelmişti.

Dünkü posta ile gelen İngiliz gazetelerinde âkıbeti meçhul bulunan bu güzel kızın resmi görülmektedir.

Rozita Diaz İspanya hükûmeti hesabına casusluk etmekle itham olunuyordu.

Yeni abone tarifemiz

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	150	275
3 aylık	400	750
6 aylık	750	1400
Yıllık	1400	2700

Tarifesinden Balkanlar için ayda otuzar kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Radyo Müsabaka Kuponu

— 3 —

İsim :

Adres :

Italyada dehşet uyandıran haber

Graziani'ye suikast nasıl yapıldı?

Mareşal Graziani

Roma, şubat (Hususî) — Habeşistan kral naibi Mareşal Graziani'ye karşı Adisababada suikast yapıldığına dair ilk gelen haberler burada önceden aslı olmıyan bir şayia gibi telâkki edilmişti. O gün akşama kadar da bu haberin doğruluğu anlaşılmamıştı. Fakat ortaya atılan bu şayia üzerinde o kadar çok ısrar ediliyordu ki Roma ahalisi sabahın ilk saatlerinden itibaren gazete idarehanelerinin dışında toplanıp doğru bir haber almağa uğraşıyordu. Sabah gazetelerinin ilk tabılarında bu şayiadan bahseder yollu hiçbir yazıya tesadüf edilmediği için halkın merakı fazlalaşmakta iken hükûmetin resmî tebliğleri ile çıkan gazete ilâveleri suikastın vaki olduğunu ilân ettiler. Bu resmî tebliğlere göre suikast şu aşağıdaki şartlar altında yapılmıştır.:

Mareşal Graziani, İtalya veliahtinin dünyaya bir oğlunun gelmesi münasebetile o gün Adisababa fukarasına ianeler, hediyeler dağıtıyormuş ve bu hayırlı iş bitirildiği zaman nefretle karşılanan suikast vaki olmuştur. Hediyeler, ianeler kral naibi tarafından Habeşistan merkezinde askerî ve sivil erkânın huzurile binlerce yerlilere dağıtılıp bittiği esnada suikastçılar kalabalıktan istifade ederek teşebbüse geçmişlerdir. Maamafih mareşalin yarası hafiftir. Yalnız Habeşistandaki İtalyan hava kuvvetleri kumandanı general Liotta'nın yarası ağır bulunmuştur. Bundan başka aralarında yerlilerin patriği Kirilles de bulunan birçok kimseler ağır yaralılar arasındadır.

Bu resmî tebliğin ilâvelerle intişarından sonra bugün İtalyan matbuatı fevkalâde nüshalar çıkararak İtalyan efkârı umumiyesinin Habeşler tarafından yapılan suikaste karşı duyduğu nefret ve heyecanı zikrederek mücrimlere karşı çok şiddetli hareket edilip kanunun yerine getirilmesini Tripuna gazetesi bu hususa dair yazdığı bir başmakalede mes'ullerin sür'atle ve diğerlerine ibret teşkil edecek derecede tecziye edileceklerinin muhakkak olduğunu zikrettikten sonra şöyle diyor: "— İtalyaya karşı ilân edilmeden muharebeye devam etmek istiyen bazı çılgınlar vardır. Buna tahamül edilemez. Bu gibi

(Sonu 8 incide)

Gezintiler:

"Türkçe konuş!,,

İstanbulu Şanğhay melezliği ve Babil curcunası içinde elbette bırakamayız

S. Gezgin

Yıllardır, "Vatandaş Türkçe konuş!,, sözünü duyarız; gene yıllardır, İstanbulda yabancı dillerle kulaklarımız örselenir, durur. Türk toprağında Türkçeye saygı ve bağlılık istemek, kutsal bir haktır. Bu saygıyı gönül hoşluğuyla göstermiyenlerden zorla almak zor bir iş sayılamaz. Polis karakollarile, nokta kulübelerinden başlayarak, en yüksek makamlara kadar bütün devlet makinesi, bu uğurda kullanılabilir. Türk nahvini iyi kullanmıyan yabancılara:

— Ne söylediğinizi anlamıyoruz:

Demek yeter.

Fakat bizim tuhaf bir halimiz var Bir Rumla, bir frenkle konuşurken, onların nahvini kullanır, hattâ seslerini taklit ederiz. Kalbimiz mi çok iyidir? Millî davalara karşı mı gevşeğiz, bilmem; yalnız şu yukarda söylediğim gerçektir.

Dünkü gazeteler, Bursa belediyesinin yabancı dilleri yasak ettiğini yazdılar.

Bir memlekette dil, bayrak gibi bir sahiplik işaretidir. İstanbulu "Şanghay,, melezliği, "Babil,, curcunası içinde elbette bırakamayız.

Sonra, bana öyle geliyor, ki buna, bütün hıristiyan ve Yahudi yurttaşlarımızın sevinmesi gerektir. Eğer biz onlara karşı iyi duygular beslemeseydik, böyle bir teklifte bulunmazdık. "Türkçe konuş!,, demek, Türkçeyi bir Türk kadar güzel öğren, âhenkli söyle, soyun, sopun anlaşılmasın, bizden ayrı yerin kalmasın. Bu toprağın sahibi, ortağı ol!,, demektir.

Yahudi "Blum,, ü Fransanın başına geçiren, Fransızca hitabelerinin kuvveti değil midir? İspanyol "Heredya,, dan Fransız edebiyatı, sanat tacını esirgedi mi? Bizanslı "Moris Paleolog,, stfir olmadı mı?

İlim ve felsefe yolunda taşıdıkları kandan ziyade, yaşadıkları topraklara şeref vermiş yabancılar az mıdır? Şu halde bugün aramızdaki azlıklara sevgi dolu bir yürekle kucaklarımızı açmamıza, neden yan gözle bakılsın?

Onlara: "Türkçe konuşmayın!., desek o vakit bizden kuşkulanmağa hak kazanırlardı. Çünkü bu: "Kendi kendinize kalın. Dar bir çember içinde, havasızlıktan boğulun. Yabancılığınız devam etsin. Dilinizden sizi tanıyalım ve nefes aldırmıyalım!,, demekten başka manaya gelmezdi. Hadiseler, milletlerin miras saydıkları ideallere, büsbütün ayrı yataklar kazdı. Ne Atina ile İstanbul arasında bir gönül kanalı, ne "Erivan,, a doğru bir ümit dehlizi açılabilir. İyisi, yarını görmek ve ona göre hazırlanmaktır.

Üsküdardan mektup gönderen sevgili okuyucuma teşekkür ederim.

H. S.

İstanbul muhasarasında
ORBAN'IN TOPU

Yazan: Gustave Schlunberger

— 3 —

Hülâsa 1453 senesi mayısında İstanbulun zaptı harp tarihinde birdenbire ve müthiş bir surette bu yeni unsurun girmesinini işaret eder. Şark imparatorlarının büyük payitahtı ve bunun otuz kilometre uzunluğunda olan fevkalâde surları Sultan Mehmet tarafından muhasara için buraya getirilmiş olan ve müdafaa kuvvetlerinin mukabil derecesinde üstünde bulunan askerlerin doğrudan doğruya hücumları ile alınmamıştır. İstanbul surlarının iki katlı ve kuvvetli tarihte yüzlerce millet tarafından yapılmış hücumlara nasıl muzafferane bir surete mukavemet etmişse bu defa yine muhasara kuvvetlerine karşı dayanabilir, Bizansın son saltanatını muhafaza edebilirdi, eğer Sultan Mehmedin büyük topları surları ayni zamanda surun birçok yerlerini büyük taş güllelerle döverek yıkmamış, Türk muhasara kuvvetlerine son ve kat'î bir hücumla şehir içerisine bu yıkılan yerlerden girmek imkânını temin etmemiş olsaydı...

Vakıa topçu kuvveti ile bir şehre hücum edilmesi bundan evelki zamanlarda da olmuştur. Fakat bütün bu hücumlarda kullanılan top ve topçu kuvveti nisbeten çok küçük çapta ve mahdut bir mikdarda olduğundan o zamana kadar muharebelerdeki topçuluk da daima ikinci derecede kalmıştır. Onun içindir ki İstanbulun zaptı hususunda topçuların oynadığı rol tabiî olarak tarihçileri çok meşgul etmiş ve bilhassa o devirde bu mühim hâdiselere şahit olan tarihçiler İstanbulun zaptı meselesinde topçuluğun ilk büyük, hattâ yegâne bir tesir icra eder kuvvet olduğunu tebarüz ettirmişlerdir.

Fatih devri tarihçilerinden ve aslen Yunanlı olduğu halde Sultan Mehmedin en sadık tebaasından bulunan Critobule (yahut Kritoboulos) İstanbulun zaptı için hıristiyan mühendisleri (3) tarafından yapılmış olan büyük toplar hakkında son derecede merakı tahrik edici yazılar yazmıştır. Bu cümleden olarak Kritoboulos diyor ki:

— Sultan Mehmet İstanbul surları önüne askerlerini ve toplarını getirip yığdıktan sonra bu topları yapan mühendisleri yanına çağırdı. Onlarla İstanbulu zaptetmek için vücude getirilmiş olan bu fevkalâde harp aletlerinin tesiri derecesi hakkında müzakereler ve münakaşalarlarda bulundu. Fatihin bütün merakı şu noktada toplanıyordu: Dünyanın bu en meşhur kale duvarlarını yıkmak için mevcut toplar kâfi gelecek mi idi? Kâfi olabilmek için bu toplar nasıl evsafta yapılmış olmaları iktiza ederdi? Mühendisler Fatihin suallerine cevap vererek şu mütaleada bulundular:

"İstanbulun kale duvarlarını yere indirmek için mevcutlardan daha büyük çapta toplar yapmak lâzım ve bu türlü topları doğrudan doğruya kale duvarlarının yakınlarında dökmek mümkündür. Fakat bunun için pek çok para sarfına ve birçok mikdarda tunç madeni tedarikine ihtiyaç vardır. Bundan sonra Sultan Mehmet topçu mühendislerinin istedikleri her türlü vasıtaları derhal tedarik ettirdi; mühendisler de derhal işe başlıyarak gözle görülmedikçe mevcudiyetine inanılmıyacak derecede büyük toplar yaptılar.„

Kritoboulos bundan sonra mühendislerin nasıl büyük bir dikkat ve itina ile top dökmeğe mahsus kalıpları hazırladıklarını, bunun için de en saf, en yağlı, mümkün olduğu kadar en hafif killi toprak kullandıklarını anlatır. Mühendisler bu killi toprak içerisine didiklenmiş yün, keten kenevir gibi lifli nebatat parçaları atarak ve bunları günlerce yuğurarak hem salâbetini temin ediyorlar, hem de istenildiği şekli alacak bir kıvam veriyorlardı. Her şeyden evvel topun içerisindeki boşluk yerine kaim olmak üzere bir silindir yapıyorlardı; bu silindir ki topun ağzından başlıyarak barut doldurmağa mahsus olan mukabil tarafa doğru gitikçe daralarak gidiyordu. Bundan sonra topun haricî kısmının kalıbı alınıyordu; bu ikinci kalıp birinci kalıp üzerine bir nevi kılıf gibi geçiyordu. Bu iki kalıp arasında kalan yer içerisine tunç madeni dökülecek ve arzu edilen topun şeklini alacak boşluğu teşkil ediyordu. Bu ikinci haricî kalıp da yine birinci kalıp gibi killi topraktan yapılıyordu. Yalnız bu ikinci kalıbın her tarafı demir ve ağaç çemberler, kuşaklarla sımsıkı sarılıyor, sonra topraklar ve taşlarla her taraftan takviye ediliyordu. Ve bütün bu tedbirler sayesinde kalıbın içerisine dökülecek büyük tunç maden kütlesinin ağırlığı ile kalıbın ezilip büzülmemesi ve topa verilecek nihaî şeklin değişmemesi temin olunuyordu.

Sonra Kritoboulos dört kental mikdarında tahmin edilen büyük maden kütlesinin gayet kuvvetli surette yapılmış fırınlarda nasıl eritilerek kalıp içerisine döküldüğünü tasvir eder. Bunun için geceli gündüzlü olmak üzere üç gün mütemadiyen cehennemî bir ateş yakılırdı; etrafı odun kömürü ile tamamen ihata edilmiş olan maden kütlesi tamamile eriyinceye kadar bu ateş yanardı. Sonra erimiş maden toprak borular vasıtasile kalıba akıtılırdı. Kalıbın boşluğu doluncaya, hattâ bu boşluğu otuz pus tecavüz edinceye kadar akıtılmakta devam edilirdi. Bundan sonra top artık dökülmüş olurdu. Kalıp içerisine giren mayi halindeki maden donup da soğuyunca kalıplar, hem içerideki hem dışarıdaki, kırılarak çekilir, alınırdı. Bundan sonra meydana çıkan topun haricî ve dahilî kısımları temizlenir, törpülenir, perdahlanırdı.

Kritoboulos bundan sonra bu müthiş tahrip aletinin nasıl kullanıldığını izah ediyor. Bu aletin ayağı ve istinat noktası olmadığından her şeyden evvel topraklı ve büyük taşlar vasıtasile istenilen vaziyet ve istikamette yerleştiriliyordu. Sonra içerisine barut dolduruluyor, baruttan sonra büyük ağaç parçaları, onların önüne de büyük taş gülle konuyordu. Nihayet topa doldurulmuş olan baruta ateş veriliyordu. Barut ateş alınca biran içinde infilâk ediyor, iptida müthiş bir inilti ile beraber yer sarsıntıları oluyor ve korkunç bir tarraka kopuyordu. Ayni zamanda şimşek çakar gibi gözler kamaşıyor, müthiş bir ateşle duman çıkıyordu. Barutun bu suretle infilâkı büyük taş gülleyi şimşek sür'atile uzaklara atıyor, bu gülle havaları yararak kale duvarlarına gidip çarpıyor, vurduğu yeri deliyor, taşları tuz buz yapıyor, duvarı yıkıyor, düştüğü yerin etrafına yakın olan insanlar ve hayvanlar üzerine ölüm saçıyordu.

Esasen büyük olan mermer güllenin kuvveti aldığı sür'atle mütenasip olarak yüz misli artıyor, bazan bütün bir kale duvarını, bazan bir kalenin yarısını, yahut yarısından fazlasını bazan da iki kaleyi biribirine bağlıyan duvarı yıkıyordu. Bu harp aletinin tesiri o kadar müthiş idi ki o zamanın insanları yalnız bunun manzarasını görmekle korkularından bayılacak hale geliyorlardı ve en kesafetli duvarlar bu güllenin sademesi karşısında mukavemet edemiyordu.

Şimdiye kadar yalnız Orban tarafından dökülüp Edirneden büyük bir öküz sürüsü ile İstanbul surları önüne getirilmiş olan tunç toptan bahsettim. Hakikaten o zaman halk arasında en ziyade şöhret bulan silâh bu top olmuştur. İstanbulun son muhasara tarihinde en mühim bir mevki alarak asırlar arasında hatırası silinmemiştir. Fakat tekrar ederim ki bu top İstanbulun zaptında Fatih Sultan Mehmedin kullandığı tek müessir silâh değildi. Bu silâh ayni çapta kullanmış olan birçok topların bir tanesi idi. İstanbulun muhasarası esnasında her gün buna benzer bir çok toplar surların muhtelif noktalarını döğüyorlardı. Sultan Mehmedin askerleri topların tahripkâr tesirlerini yakından görmek için tâ sur önündeki hendeklerin kenarlarına kadar gelip bakıyorlardı. Kaleyi müdafaa eden Bizanslılardan kendini kaybedip kurtulmağa imkân bulamıyanlar olursa bu gibileri okla vuruyorlardı.

(Arkası var)

(3) **Fransız tarihçisi Gustave Schilumberger bu satırları yazarken hıristiyan mühendisleri tabirine fazla olarak bir de "o zamaan kadar yazık ki hıristiyan mühendisleri tarafından„ sözünü ilâve ediyor, bu suretle hıristiyan mühendislerinin eli ile İstanbulun zaptı için bir müslüman hükümdara tarif edilen evsafta harp vasıtaları yapılmış olmasına hem hayret, hem teesüf eyliyor! Fakat bu hâdise ile hakikatte Fatih Sultan Mehmedin devlet, memleket idaresin gösterdiği yüksek kabiliyete en kuvvetli bir misal göstermiş oluyor.**

Her Gün Bir Hikâye
Renklerden çıkan hikâye

Sıcak bir yaz günü. Sabah saat erken... Cimmi atelyesinde çalışıyordu. Cam arkasından karşıdaki manzaranın resmini yapıyordu.

Sabah olmasına rağmen hava sıcaktı. Odanın koridordaki kapısını açmıştı: Oradan biraz serinlik geliyordu.

Karşısındaki manzarayı cam arkasından görünür bir tablo halinde yapacaktı. Bunun için, cam rengi mavi boyayı bulmağa uğraşıyor, birçok açık ve koyu mavileri karıştırıyordu.

Bu sırada üst kattan bir gürültü koptu. Arkasından merdivenlerden pal dır küldür inen ayak sesleri. Cimmi başını çevirip arkasına baktı. Bu sırada...

. . . Kapının önünden rüzgâr gibi bir kadın geçti. Kadının arkasında sarı entari, başında kırmızı şapka vardı.

Kadın, atelyenin kapısının önünden, aşağıya kıvrılırken arkasına döndü ve yukarı kata doğru baktı:

O sırada Cimmi kadının yüzünü farketti: Güzel bir kadındı bu.... Ayak sesleri merdivenlerde biribiri arkasından devam etti ve sonra, yavaş yavaş hafifliyerek kayboldu.

Cimmi. Bir an içinde gözünün önünden geçen bu hayal ile teshir edilmiş gibi, gözlerini bir an, kadının kayb olduğu noktadan ayıramadı.

Sonra, Kalkıp merdivenlerden aşağıya inmek kadını takip etmek fikrine kapıldı. Fakat kararsızlık içinde geçirdiği bir an zarfında bu düşünce zihninden uzaklaştı. Oturduğu yerde kaldı ve başını yavaş yavaş önündeki resme çevirerek yine işine koyuldu:

Sabahın sessizliği, havanın sıcaklığı, mavi renklerden sonra sarı bir renkle dolan gözlerinin kamaşması arasında şuurunu kayb etmiş bir halde bulunan ressam kadının böyle koşarak kaçmağa sebep ne olduğunu düşünmek aklına bile gelmedi.

Öğle yemeğini yiyip tekrar atelyesine geldiği zaman koridorda iki polis memuru ile karşılaşmıştı.

Belki meseleyi yine merak edip sormıyacaktı bile. Cebinden anahtarlarını çıkarıp kapısını açmak üzere ilerlerken polis memurlarından biri önünü kesti:

— Affedersiniz, dedi. Siz burada mı oturuyor sunuz!

— Evet.

— Üst katta oturan Mister Harold'u tanır mısınız?

— Hayır.

— Kendisini hiç görmediniz mi!

Çeviren:

Vir Gül

İngiliz hikâyesi

— Görmüşlüğüm vardır. Fakat kendisini tanımam.

— En son ne zaman gördünüz?

— Dün akşam yukarı çıkarken gördüm.

— Yalnız mı idi!

— Yalnızdı.

— Ondan sonra yukarı kimsenin çıktığını gördünüz mü?

— Hayır.

— Ayak sesleri filan işitmediniz mi?

— İşittiğimi hatırlamıyorum.

— Bu sabah yukarıdan kimsenin indiğini de görmediniz veya işitmediniz mi?

— Bu sabahkini hem gördüm, hem işittim.

— Ya?

— Evet.

— Kimdi aşağıya inen?

— Sarı entarile, kırmızı şapkalı bir kadın.

— İnerken sizi gördü mü?

— Odanın kapısı açıktı. İçeri doğru bakmışsa görmüştür. Fakat, ben kendisini iyice gördüm: Merdivenden aşağıya doğru ve koşuşan ayak sesleri işitince başımı çevirdim baktım: Sarı entarili, kırmızı şapkalı bir kadın koşarak kapının önünden geçti ve merdivenlerden aşağıya inerken başını çevirip yukarıya bakınca yüzünü gördüm: Güzel bir kadındı...

— Bundan evvel üst katta hiçbir ses, bir gürültü işitmediniz mi?

Evet bir gürültü işittim ve asıl gürültü işittiğim için başımı çevirip arkama bakmıştım.

— Ne gibi bir gürültü idi bu?

— Vallahi pek hatırlayamıyorum. Resim yapmağa dalmıştım. Fakat„ bana birdenbire işittiğim bu ses bir kapının şiddetle kapanması gibi geldi...

Polis memurları Cimmi'ye teşekkür etti ve ayrıldı. Diğer iki arkadaşile beraber aşağı doğru inmek üzere iken tekrar geri döndü.

Onların geri döndüklerini gören Cimmi sordu:

— Bir emriniz mi var?

— Hayır. Fakat, üst kattaki odayı bir kere daha gözden geçirmek istiyoruz. İsterseniz siz de beraber gelin. Göreceğiniz manzara sizin sevdiğiniz bedii manzaralara pek benzemez ama.

Üst kata çıktılar. komiser kapısı vurulmuş olan kilidi cebinden çıkardığı anahtarla açtı ve üçü birden içeri girdiler. Cimmi, içeriye adım atar atmaz hayretle:

— A! diye bir çığlık kopardı. Yerde bir adam yatıyordu: Göğsünden kanlar akan bir adam. Bu, Mister Harold idi.

Polis memuru acı bir gülümseme ile:

— Evet, dedi. Bu cinayeti işliyen sizin bu sabah gördüğünüz sarı kadındır.... Kendisinden böyle bir cinayet beklenecek bir kadın mıydı bu?

Cimmi hayret içinde kalmıştı. Biraz durdu, sonra:

— Cinayeti onun işlediğine emin misiniz? Dedi.

Polis komiseri:

— Evet, dedi, işte delili.

Komiser bunları söylerken cebinden bir kâğıt çıkardı Cimmi'ye verdi. Ressam kâğıtta ki şu satırları okudu:

"Con

"Seni herkes sarı roman (polis romanı) muharriri olarak tanıyor. Fakat ben senin bir cani olduğunu biliyorum. Bunu bildiğim sence de meçhul değildir. Çünkü sen beni kocamı ... dürterek elde etmiştin. Kocamı ... öldürdüğünü bilmiyor değildim. Fakat seni seviyordum. Aşkım için cinayetinin günahını affetmiştim. Fakat kalbim bir an azaptan kurtulmuş değildi.

"Fakat bugün artık tahammül edecek vaziyette değilim. Çünkü bir cinayet daha işlemiş bulunuyorsun. Çünkü bu daha büyük bir cinayet: Bununla sen bizim aşkımızı öldürmüş bulunuyorsun: Bizi birleştiren o acı hadiseyi bir "Sarı roman" da anlattın.

Benim kalbime gömdüğüm bu esrarın böyle sayfa sayfa açılmasına tahammül edemem.

"Bir gün seni sarı bir entari giyerek öldürmeğe geleceğim. Beni seviyorsan seni öldürmeme mani olmamalısın"....

Ressamın gözlerinde şimdi mavi, sarı ve kırmızı renkler dalgalanıyordu: Cam mavisi, kadının sarı entarisi, kırmızı şapkası ve yerdeki kanlar...

LOCADAKi HAYALET

Heyecanlı büyük zabıta hikâyesi

Nakleden: Him

— 3 —

Polis hafiyesi Amerikalı direktörün uzun boylu teşekkürlerini yarıda kesti. Koridora çıkan kapıyı onun ardından hızlıca bir sesle kapadı.

Tekrar yazıhanesine döndüğü zaman gazeteci arkadaşı Batharst ona bakıyordu.

Gazeteci sordu:

—Bu işten sen ne anlıyorsun

Polis hafiyesi (sivri sakal) Maks biraz da itiraf yollu:

— Şimdi bir şey anladığım yok dedi. Hattâ hiç bir şey anlamıyorum. Tiyatroya gitmedikçe bir şey söyliyemem.

Ve bunun arkasından tatlı bir gülümseyişle ilâve etti:

— Haydi, sen de yollan bakalım. Ben yatacağım. Yarın akşam saat sekiz buçukta bana buraya uğra... Tiyatroya beraber gideceğiz.

* * *

Ertesi gün sabahleyin saat on bir de Maks, Amerikalı tiyatro direktörü Körvin hususî yazıhanesine gitti. Bu yazıhane, tiyatronun sahnesi arkasındaydı.

Maks içeriye girince, Amerikalı direktöre kısa bir selâm çakarken bir kaç kelime içinde de şunu sormuştu.

— Yeni bir şey var mı!

Diğeri canı sıkılmış bir tarzda cevap verdi:

— Henüz hiç bir şey!.. Bu iş beni dehşetli şaşırttı... Siz bir şey biliyor musunuz?

Polis hafiyesi Maks:

— Doğrusu ben de bir muamma karşısında bulunuyorum. Bana kalırsa, şimdilik yapılacak en muvafık iş, şu, B. markalı locayı gözden geçirmektir.

— Öyle ise şu yoldan!

Amerikalı, donuk yeşil ve az ışıklı koridorlardan geçerek, (sivri sakal) Maksı, üzerinde B. markası bulunan küçük bir kapıya götürdü. Bu kapıyı açtı. Bir elektrik düğmesine dokundu. Odayı soluk, penbe bir ışık kapladı.

B markalı loca görünüş itibarile bütün diğer tiyatro locaları gibi idi. Ancak döşemesi pek fazla modern bir usulle yapılmıştı. O loca ile, sağ tarafta bulunan sahne arasında bir loca daha vardı. Üzerinde iki loca ve altında da ayni surette yan yana iki loca görünüyordu.

Amerikalı direktör, B markalı locanın sahneden yana bir köşesinde duran bir sandalyeyi göstererek izahat verdi:

— Elmaslı tabakasının çalındığı gece, is Doran tam, işte burada oturuyordu.

Polis hafiyesi Maksın gözleri süratle etrafı dolaştı. Bu kısa zaman içinde en küçük şeyleri bile gözden geçirmişti.

— Bu locanın tam yanında bulunan Kral locası dün akşam meşğul mi idi.? Diye sordu.

— Evet.

— Bu locanın tam ötesindeki locada da kimse varmı idi.?

— Hayır. Tam üstteki loca boştu.

— Tam alttaki loca?

— Onu, gişedeki plâna bakmadan söyliyemem.

(Sivri sakal) Maks pertavsızını çıkardı. Elektrik fenerini yaktı. Elleri ve dizleri üzerinde iğilerek öylece locanın içini muayeneye başladı. Döşemenin en küçük parçasını bile gözden geçirdi. Sonra ayağa kalkıp, bastonunun ağır sapı ile, locaları biribirinden ayıran duvara vurdu. Müteakiben ayni dikkatle, locanın tavanını muayene etti. Bunun arkasından, dikkatini, locanın arkasındaki kapıya çevirdi. Kapının rezelerinin gıcırdadığını farketti. ve kapının topuzu biraz zor dönüyordu. Yani birisinin o taraftan yaklaşmasını haber verebilecek bazı alâmetler.. Locanın dışındaki koridorda da, her iki taraftan bir kaç metre kadar mesafe içinde, küçük bir çocuğun bile saklana bileceği bir yer yoktu.

Polis hafiyesi Maks, tekrar locaya döndü. Ve bir kaç saniye ciddî surette derin bir düşünceye vardı. Nihayet şunu söyledi:

— Görünüşe bakılırsa bütün hırsızlıkların bilhassa bu locada olması sadece bir tesadüf eseri değildir. Elmaslı tabaka, dün gecekî oyunun bitmesine yakın kaybolduğuna göre, diğer kaybolan eşyanın da buradan kaybolmuş bulunması makul görünür.

(Devamı yarın)

Bisikletle 30.000 kilometre

Ukraynalı beş hudut muhafızı; bisikletle yaptıkları 30000 kilometrelik seyahati muvaffakiyetle bitirmişlerdir. Hudut muhafızı bisikletçiler bu muazzam seyahatlerine 15 şubat 1936 tarihinde başlamışlardı. Kiyef'ten hareket eden kafile, Karadeniz kıyılarına varmış, oradan Kafkasyaya ve oradan da Orta Asyaya geçmiştir. Kafile, bilâhare bütün Uzak Şark hududu boyunca ilerlemiş ve Vladivostoka gelmiştir. Buradan şimal Siberyası yolile Yakuts'a, oradan da sıra ile Krasnoyarsk, Novosibirsk, Vologda, Leningrat, Minsk ve Kiyefe varmışlardır. Nihayet Kiyeften de Moskovaya gelerek bu uzun ve muvaffakiyetli seyahatlerini bitirmişlerdir.

Bu beş cesur bisikletçinin seyahati 307 gün sürmüş ve bu müddetten 268'i yolda geçmiştir. Bisikletçiler günde birbiri üstüne kışın 95, yazın ise 128 kilometre katetmişlerdir. Bazı etaplarda 200 hattâ daha fazla kilometre katettikleri de olmuştur.

Bisikletçiler bu seyahatleri esnasında Orta Asyada 60 derece sıcak gördükleri gibi Krasnoyarsk'ta nakıs 32 derece soğukla karşılaşmışlardır. Hiçbir mani bunları yollarından döndürmemiş, ve birçok yerlerde bisikletçiler, meselâ Orta Asyada ve Siberya tundralarında her türlü yolsuzluğa rağmen gene müşkülâta nazaran rekor denebilecek derecede bir hızla ilerlemişlerdir.

Bu bisikletçiler, Moskovaya varışlarında, binlerce sporcu tarafından büyük tezahüratla karşılanmışlardır.

SEZAR

Dün ve Yarın tercüme külliyatındandır

Fiyatı 40 kuruştur

Afrika çöllerinde

Aslanavcılığı nasıl yapılıyor

Dünyanın en korkunç sesli hayvanını dinlemek istiyorsanız her şeyden evvel kendinize hâkim olmanız lâzım!

Bayan Von Langenn Afrikanın şarkında aslan ve vahşi hayvan avında

Afrika ve Asyada yaptığı büyük seyahatlerle tanınmış Alman kadın seyyahı Von Langen arslan avcılığına ait intibalarını bir Alman gazetesinde neşretti. Bu meraklı yazıyı okuyucularımıza bugün veriyoruz:

Tanıdığım av meraklılarından bir dostum, Şarkî Afrikada yapacağım ava refakat edeceğini bana vâdetmişti. Bu mühim av için techizatımız pek sade idi: Bir çadır, bir sahra yatağı, tencereler, konserveler, üç fıçı benzin, birkaç şişe viski.

Bunları Tanga'da bir Hindliden kiraladığımiz bir kamyona yükledik ve yanımıza dört tane zenci hamal alarak yola çıktık. Üç beyazla bir de siyah derili aşçı hususî bir otomobilde bulunuyorduk.

Hava güzeldi. Bir saat kadar yol alır almaz, ilk zürafeler birdenbire önümüze çıktılar. Fakat bunlar bizi görünce ve otomobillerin gürültülerini işitince dört tarafa kaçtılar. Bir müddet sonra büyük bir zürafe sürüsü bize refakat ediyordu ve bazıları otlarken hattâ rahatlarını bile bozmuyorlardı.

GECE BASTIRIYOR

Akşam olmağa başlamıştı. Henüz geceyi geçirmeğe müsait bir yer de bulamamıştık. Buralara karanlık birdenbire çöker ve birkaç dakika sonra her taraf zifir gibi karanlık olur.

Önümüzde giden kamyonu idare eden Hindlinin gözleri herhalde karanlıklara alışmış olacak, ki aranılan yeri bulunca durdu. Fakat bu esnada siyahlar birşeyler arıyorlardı ve bizim suallerimize en nihayet cevap vererek bir arslan gördüklerini söylediler. Böyle zifir gibi karanlık içinde insan önünü bile göremezken bunların arslanları görmesi, hakikaten hayret edilecek bir his meselesi idi. Fakat kulaklarımı delici bir hayan sesi birdenbire tırmalamaya başladığı vakit hiç bir şey düşünemedim.

Aslanların hücumuna uğrıyan Von Langen arkadaşlarile beraber bir ağacın üstünde saatlerce kalmak mecburiyetini duymuştu.

DÜNYANIN EN KORKUNÇ SESİ

Ömrümde bir arslanın bu derece korkunç sesini işitmemiştim. Titriyordum. Hayvanların kralı ile yüz yüze gelmemeğe düa etmekten başka yapacak birşey yoktu.

Fakat içimizde silâh kullanmasını şimdilik benden başka bilen kimse de yoktu. Hepimizi müdafaa ancak benim vazifem idi. Onun için civardaki en kalın ağaca tırmandık. Arkamızdan siyah aşçımızın sesini işitiyordum:

— Simba Kuba!. Allah, Allah büyük bir arslan!

Burada çok beklemeden ağacımızın altında ikinci bir arslanın korkunç sesini işittik. Bunun sesi o kadar kuvvetli değildi ve herhalde bu kraliçe hayvandı. Biraz sonra ufuktan ay yükselmeğe başlamıştı. Ortalık biraz aydınlanınca arkası arkasına bir, iki, üç silâh patladı ve ortalık gene sessiz sadasız kaldı.

Yavaş sesle ağaçta ne yapacağımızı konuşuyorduk. Kaçmak mümkün değildi. Fakat ayın ortalığı aydınlatmasile sanki çekirgeler bir emri almışlar gibi konserlerine başladılar. Tepelerde aynı zamanda zürafeler de yif, yaf diye bağırıyorlardı.

EN TEHLİKELİ YERDEYİZ

Meğer karanlıkta yerimizi bir su kenarında intihap etmişiz. Onun için bütün hayvanların şimdi buraya su içmeğe geldiklerini görüyorduk. Bunun için burada uyumak değil, hattâ bütün bu gürültü arasında uyanık kalmak bile bir maharet idi. Bu esnada gene bir arslan sesi bütün hava boşluğunu doldurdu. Diğer hayvanların hepsi bu ses üzerine sükût etmişlerdi.

Siyahlardan biri:

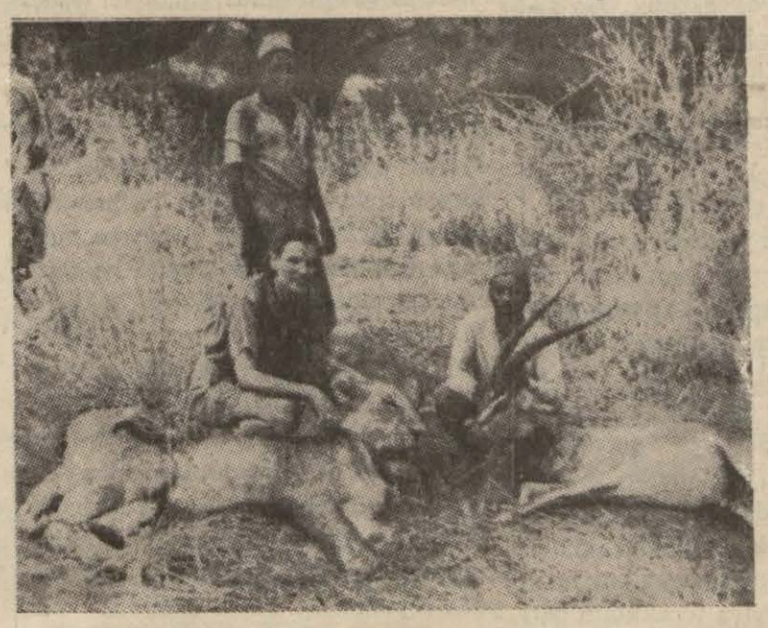

Avcıların büyük tehlikelerden sonra ilk elde ettikleri ganimetler: Bir aslanla bir Afrika keçisi dizlerinin dibinde yatıyor.

— Üçüncü arslan! Diye haykırdı!.

Uzaktan karanlık içinde iki tane kırmızı ve parlak ziya göründü ve bir silâh sesi daha işitildi. Arkadaşım da bize gelmiş ve bu avda ilk arslanı yere sermişti. Arslan ağacımızın tam altında idi. Hele bakın! Bizim nevale kamyonunu yağma etmek niyetinde imiş. Biz yanına geldiğimiz zaman bütün vücudu titriyordu ve daha ölmemişti. Siyahlar da bizimle beraber ağaçtan inmişler, bize korkunç hikâyeler anlatıyorlardı. Artık dostum yanımızda idi ve bu akşam nöbet onda olduğundan biz uyumağa karar verdik. Fakat henüz uykuya dalar dalmaz şiddetli bir yağmur yağmaya başladı. Aynı zamanda çadırın dışından garip bir ses de geliyordu.

Elektrik lâmbamı yaktım; kalın bir vücudün çadıra dayandığını gördüm. Gecenin soğukluğuna rağmen hararetten terlemeğe başlamıştım. Silâhımı hazır tutarak her hücuma hazır duruyordum. Fakat bir az sonra gene her taraf sakit kaldı. Yağmur yavaş yavaş dinmişti; şimdi zürafe sürüleri çadırın etrafında dolaşıyorlardı. Yavaş yavaş gün ağardı ve sabah oldu.

Çadırımızdan çıkınca siyah aşçı

(Sonu 11 inci sayıfada)

Anlatan

Von Langen

Afrikada yaptığı seyahatler ve aslan avcılığında tanınmış kadın

Bitmiyen bir davanın yarım asır evvelki hali

Halkı okumağa alıştırmak meselesinde

Kitapçı Arakel den "bunu zaman yapacak,, diyordu.

Kitap okunmadığı, kitabın pahalı satıldığı sık sık tazelenen bir derttir ve zaman zaman münakaşa edilen bir mevzudur. Fakat bu dert ve mevzu o kadar eskidir, ki şimdiye kadar devam ı surette üzerinde fikir yürütülen meselelerin başında gelebilir.

Burada tam elli bir sene evvel gene kitap hakkında yapılan bir münakaşayı anlatacağız. 1886 yılı birincikânun günü çıkan "Tercümanı Hakikat,, gazetesinde Babıâlinin meşhur kitapçısı Arakel'in, Fazli Necip'e bir cevabı vardır. Fazli Necip, kitabın pahalı olduğunu iddia etmiş, ve kitapçı Arakel de buna cevap vermiştir.

Arakel'in pahalı kitap ve kitabın mevzuu hakkındaki fikirlerini bazı yerlerini türkçeleştirerek aynen yazıyoruz:

"Evvelemirde umum mektep veya bir kaç mektep programına dahil olan kanun ve ona müteallik kitaplar müstesna tutulduğu halde bizde sırf fennî bir kitap ve risale ve gazete çıkar, her ne kadar ehven fiyatla satılırsa satılsın adımdan istifade etmek ve hattâ zarar görmemek kabil değildir.

"Bu hale sebep o yoldaki eserlerin mütaleasına rağbet edenlerin pek mahdut olmasıdır. Devamlı bir zarara ise kimse tahammül edemiyeceğinden muharrirler ya gazeteyi kapıyor, yahut okuyucuyu artırmak için herkesin kratma muvafık bazı şeyler bulundurmağa mecbur oluyorlar.

"Alelûmum deniliyor ki: "Kitaplar pahalı olduğundan çok satılmıyor. Eğer ehven olursa çok satılır,, Bu fikir de yanlıştır. Bu halde husule gelecek fark pek cüz'idir. Mütaleadan lezzet almıyan zevkini başka yolda geçiren ve eğlencesini başka yolda arıyan kimselere kitaplar ehven değil a, meccanen verilse gene okumuyorlar. Demek ki bunu zaman yapacaktır.

"Bizde kitap okuyan bir kısım daha vardır, ki onların zevki başka yoldadır. Şöyle ki: Senede sandıklar dolusu Âşık Kerem, Âşık Garip, Köroğlu damgalı kitaplar dışarıya gider, satılır da Asaricedide öyle satılmaz. Bunları okuyanlara bir hikâye ve roman ve edebiyata dair bir kitap versek fiyatını da ne kadar azaltsak ne alır okur, ne de okusa lezzet bulur.

"İşte bu da beklenen terakkinin behemehal mürüru zamanla husul bulacağı yolundaki fikri âcizanemizi bir kat daha isbat ediyor.

"Bizde çıkan kitapların pahalı ve Avrupada ehven olması iddiası ve "Eh ven verilmiyor ki çok satılsın,, sözü de aşağıda gösterilecek hesaba göre yanlıştır. Bilâkis bizde kitaplar onlardan çok ucuzdur.

"Hele Avrupada ucuz olan kitaplar, okuyucusu nisbeten daha çok olan kitaplar romanlardır. Fennî kitaplar ise haddi zatında pahalıdır.

"Vakia bizde kitaplar görünüşte pahalı ise de Avrupada bir kitabın sürümü ile bizdeki kitapların sürümü mukayese olunursa fark çabuk meydana çıkar. Gerçi ucuz kitap ve gazete çıkarmak halkımızı yavaş yavaş okumağa alıştırmağa büyük bir yardımdır. Lâkin müşteri devamlı olan gazetelerin zararı başka şeylerle kabili kıyas olmadığından bu muazzam zarara tahammül etmek bir iki kişinin kârı değildir. Meğer ki bazı yerlerde olduğu gibi bizde de mahza neşri maarif için toplanılan para ile umuma elzem ve nafi kitaplar telif ve tercüme ettirilerek külliyetli tabı ve ucuzca satılmak maksadile ayda herkesin kudretine göre üçer, beşer ve hattâ birer kuruş verecek bir cemiyet teşekkül ede. Bu halde bir adamın ihtiyar edemiyeceği fedakârlığı bir kaç yüz zevat kolay kolay icra edebiliyor.

"Şu ifadei âcizanem bazılarını ikna ve ilzam etmezse şunu ilâve ederim ki Avrupada bir kitaptan yüz bin, elli bin kırk bin ve en azı yirmi bin nüsha satılanı vardır. Bunlardan bir kitap gös-

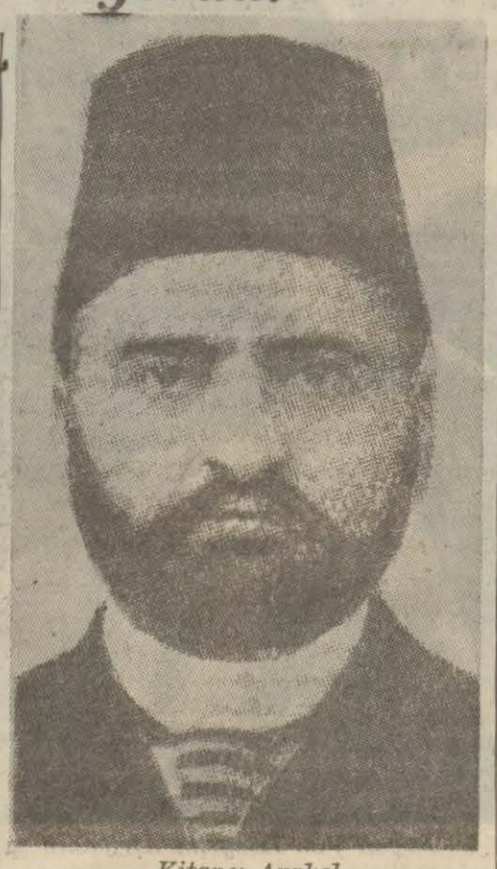

Kitapçı Arakel

terilsin biz onu tercüme ettirelim. Hem Avrupada satılan adetten yüzde yirmi az satmağa razı ve hem de fiyatça da bir fark olmak üzere dört franklık kitabı üç buçuk franga vermeğe hazırım.

"Yukardateşekkülünü arzu ve teklif eylediğim encümen vatanımız için pek faydalı bir teşebbüs oalbilir. Teşekkül ettiğini görmek şerefine nail olursam, on hisse de bendeniz yazılacağımı ve başka bir çok hissedarlar bulmağa çalışacağımı şimdiden vâdederim.

"Toplanılan para ile fennî, smaî, zirâî ve kadınların dikiş ve ölçü ve sair el hünerlerine ve başka lüzumlu şeylere müteallik eserler telif ve tercüme ettirip sermayesine ve hattâ icabebettiği halde daha aşağı ve meccanen bile vermek maksadile teşkilini arzu eylediğim şu cemiyet teklifini kabul edecek eshabı cemiyet hiçbir vakit eksik olmıyacağını kaviyyen ümit ederim. Bu halde âcizlerine her ne münasip hizmet isabet eder ve verilirse fahrî olarak kabul ederim.

"Yeri gelmişken şunu arzederim ki şu ümit ve arzunun husulü mutlak çok hissedar bulunmağa ve pek çok para toplanmağa bağlı değildir. Yüz hisse bile olsa ve her bir hissesi birer kuruştan ibaret de bulunsa gene bir kaç ayda birikecek bir kaç yüz kuruşla işe başlıyabiliriz.,,

* * *

Arakel'in çok mantıkî olan ve 51 sene evvel söylediklerini yazdıktan sonra okuyucularımıza Arakel'i tanıtalım. Babıâlinin eski kitapçılarından ve Arakel'i tanıyanlardan biri bu kitapçı hakkında şu malûmatı vermektedir:

"Arakel Afyonkarahisarlıdır. İstanbula geldiği vakit belli başlı bir kütüphane yoktu. Kitap satıcıları tütün ve tönbeki dükkâncıları idi. Arakel, yalnız kitapçılık yapmak istediğinden dükkânını kitaplara tahsis ederek kitapçılığı tütün ve tömbeki dükkânlarından kurtardı.

"Zamanında bütün mekteplerde okunan Talimi Kıraat'ı ilk defa kendisi Naciye tahsis ettirerek bastırmıştı.

"Arakel, bastırdığı kitapları zamanın en şöhretli muharrir ve müelliflerine hazırlatır ve bu suretle kitaplarının kıymetine ayrı bir hususiyet verirdi.

"Arakel, kitaplarının fiyatlarını kat'iyyen kırmak istemez, her şeye rağmen yüksek fiyatla satardı. Bu yüzden borçlandı ve borcunu ödiyemez hale gelince iflâs etti. Dükkânını da en çok alacaklısı olan Andon Nahlikyan'a terkederek kendisi sefil ve perişan bir halde öldü.,,

* * *

İşte hâlâ bitmiyen davanın yarım asır evvelki hali.

N. A.

Liselerimizi nasıl ıslah edeceğiz

(2 inciden devam)

en son tard kararının tebliğinden sonra farkettiği için birdenbire ölüm cezası ile karşılaştırılmış oluyorlar. Çocuklar, cezanın ıztırabı ile kendi kendini ıslah etmek ihtiyacını vaktinde duymuyorlar.

Liseler meselesi ile meşgul olurken hususî mekteplerin vaziyetleri karşımıza çıkıyor. Öğretmenlerden biri pek haklı olarak şöyle bir mütalâada bulundu: "Her şeyde devletçiliği tabiî buluyoruz da kültür işinde buna ehemmiyet vermiyoruz. Memleket için mahdut bir iktisadî teşebbüsten ibaret olar işleri devletleştirirken gençliğin terbiyesi işini serbest bırakmak, hususî mekteplere resmî mevki vermek doğru mudur?,,

Fikrimizce bu lise meselesinin halli şeklini ararken göz önünden uzak tutulmamak icabeden mühim hedef bu terbiye müesseselerinden çıkacak talebelerden hattâ bir kısmının şahadetnameli serseriler telâkki edilmemesinin teminidir. Bunu temin etmek için zaruret varsa lise tahsili umumiyetle devletleştirilebilir. Yahut hususî mekteplerde tahsil gören talebelerin resmî mekteplerde tahsil etmiş gençlere mahsus hakları istihsal edebilmeleri için devlet mekteplerinde ayrıca imtihana tabi tutulmaları yolunda bir usul kabul olunabilir.

ASIM US

VAKIT cep kitapları No. 7

Muhtelif eserlerden

Her memlekette

Birkaç gün

Türkçeye çevirenler
Ahmet Ekrem — H. M — A. E

VAKIT KİTABEVİ

Fiyatı: 20 kuruş

Italyada dehşet uyandıran haber

(5 inci sayfadan devam)

hareketler ilk hissedildikleri zaman kahr ve imha edileceklerdir. İtalya düşmanları rahat durmuyorlar. Bunun en yeni delili Adisababa hâdisesidir!,, Suikasti tertip ve icra edenlerin kimler olduğu hakkında İtalya gazetelerinde sarih izahata tesadüf edilememektedir. Ortada bir hayli tahminler vardır. Bazılarına göre suikast hiyaneti vataniye cürmiie İtalyan işgal kuvvetleri tarafından idam edilen Ras Kassa'nın oğlunun taraftarları tarafından alınan bir intikam eseridir. Başka bir tahmine göre de İtalyanları daima uğraştırmak ve iz'aç etmek üzere teşekkül eden gizli bir Habeş millî teşkilâtının tertip ettiği suikasttir.

Bütün İtalyan gazeteleri suikaste uğrayan mareşal Grazianinin methü senalarile doludur. Matbuat mareşalin hayatı askeriyesinde daima zaferler kazandığını ve Habeşistanın işgalinde yaptığı büyük hizmetler üzerine hakkile kral naipliği makamını işgal etmiş bulunduğunu yazmaktadırlar. Gazeteler, ağır yaralı General Liotta hakkında da teveccühkâr yazılar yazıyor. Bu generalin ve birçok zamanlar Roma mıntakası tayyare kumandanı iken iki ay evvel Habeşistandaki İtalyan hava kumandanlığına tayin edilmiş bulunduğu zikredilmektedir.

Burdur Halkevinde

Müzik kolunun çalışmaları

Burdur, (Hususî) — Halkevimizin en çalışkan kollarından biri de müzik kolumuzdur. Müzik kolu temsil kolunun musıkîli piyeslerinde ve operet kısmında bütün gücü ile çalışmaktadır; ayni zamanda her hafta hazırladığı yeni parçalarla Halkevi aile toplantılarında konserler vermektedir. Resmimiz, Burdur Halkevi müzik kısmı sanatkârlarından bir kısmını sazlarile birlikte gösteriyor.

Çocuklar için mahkeme

(2 inciden devam)

şikâyetçidir. Dr. Harold, H, Anelerson Les Cliniques Psychologique namındaki kitabında classique "Islah evleri Nosmeelleures ecoles bizim en güzel cinayet mekteplerimizdir,, diye tavsif eder. Ve mahkemeleri de küçük mücrimin cürüm sebebini teşhise, tedavi neticelerine karşı alâkasızlıkla itham eder. Ve der ki :

"Orta asırda hekimin bütün hastalara tatbik ettiği iki ilâcı vardı: Müshil vermek, kan almak. Hekim hastayı hafif görürse calomel denilen müshil verir. Eğer çok hasta ise yalnız calomel vermez fazla olarak kan da alır. Hekim kendi tedavisinin hasta üzerindeki tesirlerile alâkadar değil hattâ bilmez .

Eğer tesadüfen hasta iyi olursa bu tedavisindeki hazakatin eseridir. Eğer ölürse "Allah onu almıştır,, emri hakka karşı durulmaz. İşte orta asır hekimleri böyle idiler. Ne hastalığı durdurmağı biliyorlardı ve ne de brevansiyondan haberleri vardı.

Yirminci asırdaki criminel orta asırdaki hastanın aynidir. Yirminci asrın hâkimi orta asrın hekimi gibi bütün vak'alara karşı tatbik ettiği iki ilâç sahibidir: Nakdî ceza, hapis. Hapsin müddeti de orta asırdaki hastadan alınan kanın miktarı gibi tamamile hastanın gösterdiği haricî şekle ve hale bağlıdır ilâhi...,, (Les cliniques psychologique sah. 7—8)

Yukarda aynen aldığım şiddetli cümleler vaziyeti daha vuzuhla göstermeğe kâfidir. Görülüyor ki dava hakikaten düşündürücü ve ehemmiyetlidir. Başlangıçta itinalı ve hassas olmak muvaffak olmanın en emin yoludur.

İçtimaî realitenin çehresi olan insanla ceza müessesesi arasındaki münasebetin muhtelif devirlerde muhtelif şekiller almıştır. Klanda ceza, cürüm, mücrim fikri karışık bir mücret ve mefhum halinde idi. Orada, ceza müessesesi korkuya bağlanan bir sit ruhî bir vizenin Klanın bünyesinde içtimaileşmesinden ibaret bir cehtti. Cemiyetle beraber tekâmül ettikçe daha çok içtimaî bir realite şeklinde hukukî müessesede yer aldı. Romada ceza cürmün bir reaksiyonu idi. Cürümle mücrim aşağı yukarı bir şey demekti. Ufak tefek farklarla muasır hukukta da ayni kıymetler hâkim oldu. Cürüm unsurlarını (Engeneral) ve âmme selâmeti bakımından tetkik ettiği için dir ki preventif tedbiri temin ediyordu. 1898 de R. Saleille'in İndivisualisation de la pein adlı kitabı cezayı psikolojik bakımdan tetkik eden dukça mühim ve faydalı bir eser müsbet temayüller daha ziyade Laboratuvar ve müşahedeye dayanan duelle'dir. Umumî bir cürüm telâkkisi istenilen adaleti kurmağa muktedir olamadı. Cemiyeti bedbahtlıktan kurtaramadı. Onun içindir ki cürmün ruhî ve içtimaî sebeplerini araştırmak mücrimi en önde tutmak daha esaslı daha ilmî ve daha kat'î neticelere doğru bizi götürür. Mücrimi evvelden tanımak mücrimi iyi etmeğe çalışmak cürümle mücadele eden ceza kanunlarının en kuvvetli tarafı olur. Bu sebeptendir ki yeni dünyanın Boston şehrinde Dr. Douglas tarafından mektep çağında bulunan çocukları tetkike yarıyan Clinique d'Habitudes adlı bir müessese kurulmuştur.

Şu hale nazaran çocuk mahkemelerine takaddüm etmesi lâzım gelen daha esaslı müesseseler vardır ki ve çocuğun şahsiyetini tanımak, ruhî olarak larını en normal şartlara bağlamak suretile onları (mücrim) yapmaktan kurtarabilir.

İşte bu yoldan yürümek, bu sistemi cihazlandırmak yapılacak işlerin başında gelir. İstanbul belediyesi bu tecrübeyi üç senedenberi yapmakta ve ümit verici neticeler almaktadır.

ISPOR POSTASI

Her hafta en doğru, en ciddî ve bütün gençleri alâkadar eden spor havadislerile çıkmakta olan Spor Postasını mutlaka okuyunuz.

Bu haftaki sayısında birçok yazılardan başka Nüzhet Abbas, Eşref Şefik ve Burhan Felek de çok enteresan mevzulara dair yazılar yazmışlardır. Her yerde fiyatı beş kuruştur.

ZAYİ

1931 ders yılında Gaziosmanpaşa orta okulu yedinci sınıftan aldığım tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

222 Osman oğlu Ahmet
(V. N. 2405)

DOKTOR
Hüseyin Usman

Sabık Haseki hastahanesi dahiliye mütehassısı, Lâleli, Lûtuf, apartımanı

Dr. ihsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi nokta nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültarmikroskopi, husus aşılar istihzarı Kanda üre, şeker, Klorür kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 113 Tel.: 2095

Mezarlıklarımızda bir gezinti

İstanbulun tarihî mezarlıkları bugün ne halde?.

"Türkiyede şehirciliğin tarihi inkişafı,, adlı çok değerli bir eser neşreden İstanbul vilâyeti mektupçusu Osman Erkin, kitabında vaktile halkın mezarlıklara ağaçlar diktiklerini kaydeder.

Bugün mezarlar harabeye döndü. Her nevi hayvanatın gezindiği, otladığı bir otlak halini aldı.

Biz burada, mezarlarla beraber, bir tarihin de topraklara gömülmekte olduğuna işaret edeceğiz.

İstanbulda belli başlı birkaç mezarlık var. Eyüp mezarlığı, İstanbulu almak için gelen ve sur önünde hastalanarak ölen Eyübun buraya gömülmüş olmasından mübarek yer sayılarak, Ayvansaray mezarlığı, gene bu muharebede ölen sahabelerden bazılarının buraya gömülmüş olmasından birer mezarlık haline aldılar. Bu iki mezarlıktan başka Edirnekapı, Topkapı, Üsküdardaki Karacaahmet, Rumelihisarı mezarlıkları da vardır. Bebek ile Rumelihisar arasındaki Kayalar kabristanı Boğaziçinin en eski mezarlığıdır. Buradaki şehitlik mezarlığı Rumelihisarının yapılışından sonra vukua gelen muharebelerde ölenlerin gömüldüğü yerdir.

Bütün bunlardan başka cami mezarlıkları gelir. Bu saydığımız yerlerin hiç biri muntazam değil. Harbde ordulara kumanda etmiş, memleket, yurt uğrunda canını feda etmiş insanların arkalarına bıraktıkları mezar taşlarını muhafaza edemediğimiz çok acıdır.

Yeri gelmişken, Üsküdarın Karacaahmedi hakkındaki bir rivayete işaret edeyim.

Karacaahmet İranda bir hükümdar hanedanına mensupmuş. Cezaya tutularak memleketini bırakmış, Anadoluya gelerek Akhisara gelmiş, mahalllerin birinde oturmuş Hacı Bektaş Veli ile muasırmış 1615 de, yani 322 sene evvel ölmüş. Eski İstanbul adlı kitapta Karacaahmedin mezarından da bahsedilir.

...al feyzi fütuhu Karacaahmettir
...erenler oku bir fatiha kıl istimdat
...l zevcesi Fehime Hanım ruhu için
...şehr âmire memuru Ziya Bey bünyad

Bu rivayeti kaydetmekten maksadım şu: Karacaahmet mezarlığında böyle bir mezar bulunmuş. Acaba bu mezar gene var mıdır? Kim bilir?

Birşey daha: Birkaç yıl önce bir edebi mecmua şair Nedimin Karacaahmette gömülü olduğunu keşfetti. Edebiyat sahasında büyük bir hadise olarak kaydedilen bu buluş, Nedimin hakkında birşeyler söylenmesine, yazılmasına vesile oldu. Halbuki bu mecmuadan senelerce evvel neşredilmiş bir kitap Nedimin Karacaahmette yattığını kaydetmektedir. Bu da gösteriyor ki, mezar taşları tetkik edilmemiş, mezarlar harabe haline gelmiştir.

Daha yeni bir vaka: Mimarlarımızdan biri, Sarıyerde "Sarı er,, yazılıbir mezar taşı bulmuş ve bu taşla bu semte Sarıyer denmesinin sebebini meydana çıkarmış.

Sarı er yazılı mezar taşı tetkika muhtaçtır.

Evliya Çelebi ise buraya Sarıyer denmesinin sebebini çarşıda "Sarı baba,, adlı birinin gömülü olmasına atfetmektedir.

Acaba bulunan taş, bu Sarı babanın mezar taşı mıdır?

Öyle ise, küçük bir taş, koca bir semtin tarihine eşsiz bir vesika kazandırmış demektir.

Sarıyerden bahsederken "mezar,, mevzuunu alâkadar eden bir bahsi geçemiyeceğim. Bu semte aynı zamanda "Mezar burnu,, denmekte idi. Eski Şirketi Hayriye müdürlerinden Hüseyin Hâki efendi, "Mezar,, kelimesini "Mesar,, a çevirdi. Fakat her nedense bu isim değiştirme o vakit birçok kimselerin hoşuna gitmedi. Bir kitapta bu hususta şunlar yazılmaktadır:

"Mezarın souk görünmesinden mi, yahut bazı üdeba ve zürefanın zarafetfuruşluğu asarından mıdır, velhasıl "mezar,, lafzı,, "mesar,, lafzına bozulmuş ve şayanı ziyaret olan bir mahalli ahlâfa unutturarak bir mevkii iş'ü tarab haline konmuştur.,,

Biz bu satırlara hak vermek iddiasında değiliz. Yalnız dinî hisle mezarların muhafazası için mevcut haleti ruhiyeye işaret ediyoruz.

Halbuki bugün, dün hiç kimsenin yanaşmadığı bir aziyet var. Rubu asır önce çocuklara:

— Aman mezardan geçme, cinler çarpar. Yoluna hortlak çıkar. Mezarın üstüne çıkma. Parmağınla mezar taşına işaret parmağını üç defa ısır.

Derlerdi.

Bugün çocuklar mezar taşları arasında oynuyorlar.

Bütün bunları söyledikten sonra asıl maksada gelelim:

Mezar taşları başlı başına bir tarihtir. O kadar ki tarihî simalara dikilmiyen mezar taşları bile mimarî noktai nazarından bir devri, bir üslubu canlandırdığı için saklanması lâzım.

Bugünkü mezar manzaraları gösteriyor ki bu taşlar, bu suretle muhafaza edilemez. Ancak bir "Mezar taşları müzesi,, topraklara karışmakta olan bir tarihi kurtarabilir.

NİYAZİ AHMET

SPOR

Millî küme maçları

14 martta Galatasaray - Güneş, Fenerbahçe - Beşiktaş takımları karşılaşacak

Millî Küme maçları ayın on dördünden itibaren İstanbul, Ankara ve İzmirde başlıyacaktır.

Yeni federasyon reisi Bay Sedat Rızanın iştirak ettiği toplantıda sıra numaraları çekilmiştir. Çekilen kura üzerine gelecek hafta ilk karşılaşma Galatasaray — Güneş ve Fenerbahçe — Beşiktaş takımları arasında olacaktır.

20 ve 21 martta: Beşiktaş İzmirde, Fenerbahçe Ankarada oynıyacaktır.

27 martta: İzmir takımı İstanbulda Fenerbahçe ile, 28 martta da Beşiktaşla maç yapacaktır.

3 ve 4 nisanda: Ankara takımı İstanbul Güneş ve Beşiktaşla karşılaşacaktır.

10 nisanda: Güneş İzmirde, Beşiktaş Ankarada, 11 nisanda: Galatasarayla — Fenerbahçe İstanbulda, Güneş İzmirde, Beşiktaş Ankarada maç yapacaklardır. 17 ve 18 nisanda Galatasaray İzmirde iki maç yapacaktır. 18 nisanda Beşiktaşla — Güneş İstanbulda karşılaşacaklardır. 24 nisanda: Ankara, Fenerbahçe ile İstanbulda, diğer Ankara takımı da İzmirde karşılaşacaktır.

25 nisanda: Ankara İstanbulda Beşiktaşla, gene bir Ankara takımı da İzmirde karşılaşacaktır.

1 mayısta: İzmir takımı İstanbulda Beşiktaşla ve ikinci İzmir takımı da Ankarada oynıyacaktır.

2 mayısta: İzmir takımı İstanbulda Fenerbahçe ile, ikinci İzmir takımı da Ankarada maç yapacaktır.

8 mayısta: Fenerbahçe İzmirde, Güneş Ankarada oynıyacaklar ve 9 mayısta: Galatasarayla — Beşiktaş ve Fenerbahçe İzmirde , Güneş Ankarada maç yapacaklardır.

15 mayısta: İzmir takımı İstanbulda Galatasarayla oynıyacak, 16 mayısta: İzmir takımı İstanbulda Güneşle maç yapacaktır.

22 mayısta: Galatasaray Ankarada oynıyacak, 23 mayısta: Fenerbahçe, Güneşle ve Galatasaray da Ankarada maç yapacaktır.

29 mayısta: Ankara Fenerbahçeyle ve 30 mayısta Galatasarayla İstanbul da karşılaşacaktır.

5 haziranda: İzmir takımı, İstanbulda Güneşle ve 6 haziranda: Galatasarayla, 12 haziranda: Ankara takımı, Güneşle ve 13 haziranda: Galatasarayla, 20 haziranda Güneş — Beşiktaşla, 27 haziranda: Fenerbahçe — Beşiktaşla, 3 temmuzda: Galatasaray — Beşiktaşla ve Fenerbahçe Güneşle karşılaşacaklardır.

Millî Küme maçları bu suretle nihayet bulacak ve kazanan takım Millî Küme şampiyonu olacaktır.

Güreşçilerimiz Isveçe hareket ettiler

Finlandiyada bulunan Millî güreş takımımız yaptığı 42 maçtan 21 ini kazandıktan sonra İsveçe hareket etmiştir. Bu maçlarda Çoban ve Büyük Mustafa hiç mağlûp olmamışlardır.

Kıymetli güreşçilerimize İsveçte de muvaffakiyetli karşılaşmalar temenni ederiz.

Dostluk kupası finalı bu hafta yapılacak

Bayramda yapılan dostluk kupası maçlarında havanın ademi müsaadesi dolayısile tehir edilen Beşiktaş — Güneş maçı bu hafta Taksim stadında yapılacaktır.

Dr. Ibrahim Erdeniz
Birinci sınıf Çocuk Hastalıkları mütehassısı
Haseki ve Çocuk hastaneleri sabık asistanı
Aksaray Millet Caddesi No. 59 da
Her gün saat 9 dan 18 e kadar hastalarını kabul eder.

130 Kilometreden Paris'e ateş eden
Büyük Bertha Topu

Bu topun yapılmasını büyük erkânı harp reisi istemişti fakat, profesör, garip bir hadise olmasaydı bunu yapamıyacaktı.

Büyük harpte 130 kilometre uzaktan Parisi bombardıman eden Alman topunun hikâyesi harbin sırlarından biri olarak son zamana kadar devam etmiştir.

"Büyük Bertha,, topu adı verilen bu büyük top hakikaten akıllara hayret verecek derecede müthiş bir icad idi.

Bertha topu üzerinde ve topun bütün esrarını anlatan en son hikâyeyi dinleyin:

1916 senesi teşrinisanisi. Alman karargâhına giden yol. Durmadan sicim gibi bir yağmur yağıyor. İnsan on santimetre ötesini göremiyor. Karşıdan yalnız gölgeler görülüyor.

Bu gölgeler arasından bir otomobil süzülüyor ve Alman ordusu erkânı harbiyesinin çalıştığı binanın önünde duruyor:

İçinden inen bir adam, erkânı harbiye reisinin karşısına çıkıyor. erkânı harbiye reisi soruyor:

— Profesör Reusenbergersiniz, değil mi?

Evet, gelen Krupp fabrikalarının topçuluk işlerinde baş mühendisi Profesör Rousenberger'di..

Profesör, maroken koltuklardan birine gömülerek oturduktan sonra general söze başladı:

— Vaziyet vahim. Harp iki senedenberi devam ediyor. Karada, denizde, havada çarpışıyoruz. Fakat hiç bir katî zafer kazanamadık. Katî zaferi temin etmek için Fransayi paniğe düşürmek icap ediyor Bunun için de Parisı topa tutmak lâzım.

"Parisi topa tutmak,, sözleri üzerine Profesör birdenbire koltuğunda doğruldu. Fakat kendini tuttu, ve:

— Baş üstüne, ekselâns Diye cevap verdi.

Sonra masanın üzerinde duran bir haritayı açtı. Önüne bir kâğıt kalem aldı. Hesap etti ve:

— Mümkün olmıyan birşey değil bu, Generalim, dedi.

— O halde, hadi bakalım iş başına..

Profesör Rousenberger üzerine müşkül bir iş almıştı. General 130 kilometre ötesine gülle yağdıracak bir top yapmasını istiyordu.

Profesör bunu nasıl yapacağını düşünürken bir hadise imdadına yetişti:

O sırada yirmi kilometre uzağa ateş etmek için yapılan toplar tecrübe ediliyordu. İlk tecrübede şayanı hayret birşey gördüler:

Gülleler yirmi kilometreye hesap

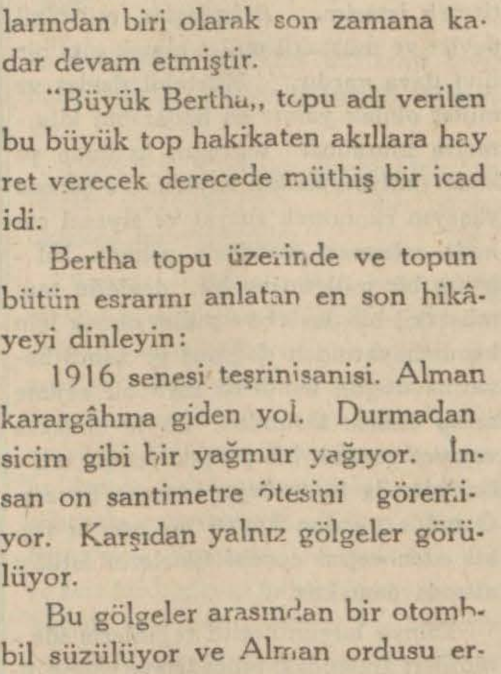

edilerek atıldığı halde, kırk kilometreye gidiyordu!.

Bunun esrarını çok geçmeden anladılar:

Yirmi kilometreye gitmesi için atılan mermi, bu uzaklığa varmak için, yüksekliği zamın havasız tabakaya kadar çıkıyor, burada ise hava tarafından hızı kesilmediği için sürati birkaç misli artıyordu.

Bu keşfedilince Profesör Rousenberger düşündü:

Eğer havada kırk kilometre yükselecek bir mermi atılırsa, hava tabakasından kurtulacağı için sürati pek fazla artacaktı.

Hesap yapıldıktan sonra bu mermiyi atacak topun inşasına başlandı. Dökümhaneler aylarca bu iş için çalıştılar.

Nihayet ilk top yapıldı. Fakat bu topla yapılan tecrübeler umulan neticeyi vermedi.

Bundan sonra ikinci ve daha büyük bir top yapıldı 1917 teşrinievvelinde ilk tecrübesi yapılan ikinci top beklenen neticeyi verdi:

Açık denizlerde yapılan tecrübede 120 kilometre uzağa kadar mermi atılmıştı.

Bu suretle elde edilen, namlusu 34 metre uzunluğundaki "Büyük Bertha,, topu,, bir gün Alman — Fransız hududuna yerleştirildi ve 18 mart 1918 de, ilk defa olarak 120 kilometre uzakta Parise nişan alındı ve mermiler yağdırılmağa başlandı.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 3[illegible]
(Cağaloğlu Eczanesi yanında)
Telefon 22566

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
5. inci keşide 11 Mart 937 dedır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.00000 10.000 liralık ikramiye'erle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7/Mart 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

T. B. M. M. de tarihî bir celse

Anayasamıza geçen inkılâp prensipleri

— 6 —

Sonra arkadaşımız bilhassa bir nok tayı ifade ettiler ve dediler ki;

İnkilâbcıyız diyoruz. Cümhuriyetçiyiz diyoruz.. Bazı insanlar komünizm faaliyetinde bulunurlar. Böyle bir a - dam hâkim huzuruna çıktığı zaman, evet ben inkilâbcıyım ve bilhassa Cüm - huriyetçiyim der. Ve inkılâbcı olduğu için komünizm yaptığını söyler bu husus Teşkilâtı Esasiye Kanununa kon - muş olan vasıflara hizmet vadisinden beni nasıl olup da muateb eddedildiğini ileri sürer.

Hayır bütün vasıflar yanyana mütalea ediline ne komünist ve ne de faşist bir hareketi bizim rejimimizin derpiş ettiği bir inkılâb diye ileri sürmeye imkân yoktur. Diğer vasıfların tamam - layıcı mânası için bizim inkilâbcılığı - mızın fabrikaları vardır.

Sade cümhuriyetçi veya inkılâpçı oluşumuzun değil; diğer anavasıflarımızın da başka yerlerde, başka ideoloji - lerde kullanlıdığından ayrı ve bize mah sus manaları vardır.

Milliyetçilik vasfı:

Arkadaşlar, milliyetçiyiz, demekle milliyetçilik bakımından da bugün dündünyada kullanılmış çeşitli manalar vardır. Meselâ, kan milliyetçiliğini tatbik ederler.

Bu nevi milliyetçilik bazı yerlerde aktif ve pasif vasıflarla tatbik sahası buluyor. Kendi kanından ve kendi ırkından olmayanları yurt dışına atmak veya yurttaş hakkından mahrum etmek pasif bir kan milliyetçiliğinin tatbiki - dir. Bir de sınırlar aşırı yerlerde hattâ kıt'a ve deniz aşırı yerlerde mevcut ve kendi kanından olan insanların siyasal hudut ve birlik içerisine girmesini ihtiva eden geniş çerçeveli irredentist milliyetçilik vardır. Bu da kan milliyetçiliğinin aktif bir görüşüdür. Daha birçok milliyetçilik fikir ve şekilleri vardır.

Fakat bizim milliyetçiliğimizin ana vasfı anayasamızın diğer hükümlerin - de ve Cümhuriyet Halk Partisinin re - jim prensipleri içerisinde de belirtilmiştir. Beynelmilelci her cereyan milliyetçilik telâkkisine muhaliftir.

Halkçılık:

Arkadaşlar; halkçılık diye yeryü - zünde çeşit çeşit teşekküller vardır. Son zamanlarda sol fikirlerin müşterek çalışmaları için yapılan ve halk cepheleri diye isimlenen bir takım siyasal kurumlara rastlarız. Bunlarla bizim halkçılık telâkkimizin münasebeti yoktur. Bu kelimenin aslı inkılabın ilk günlerinde partiye ad olarak alınmıştı. Büyük Şef lisanı ile daha o zaman yapılmış olan halkçılık tarifi parti programında kemalini bulmuştur. Bu vasıf yurdu imtiyaz iddialarından ve sınıf kavgalarından koruyan büyük ehemmiyeti haizdir.

Sonra lâik ve inkılâpçı telâkkiler.

Arkadaşlar, lâik telâkkisinin de yalnız nazarî hayatta değil, bilhassa tatbikî sahada da Türkiyede olan derinlik ve samimilik ile tatbik edildiği yer dünyada yok denebilir. Lâisizmi ilim ve politika mevzuu olarak ilk talâffuz eden insan kütleleri bunların bugünkü Dev - let şekilleri içinde bile bizde olduğu kadar incelik ve ciddiyetle takip edildiği yer yoktur. Bu mefhumların bizim tatbik şeklimizdeki esas manaları da gene parti programımızda açıkça yazılıdır.

Halk Partisi ve Devlet

Dikkat buyurulmuştur ki Devlete vasıf olacak yeni hükümlerin manala - rını izah edebilmek için hep Parti programından yardım alıyorum. Bunun se - bebi açıktır. C. H. Partisi yeni devletin fikir ve politika kaynağıdır. Parti li - beral devletlerde görülen bir çok partilerden biri değildir. Yeni devletin ha - yatı boyunca derin tecrübelerle pişmiş olan, bünyesinden her zaman devlete esaslar vermiştir. Bu sebeple yeni devlet vasıflarının anlaşılması için bütün alâkadarlar bugünkü Parti programın - dan istifade edeceklerdir.

Bu değişme teşebbüsünün ehemmiyetini anlamak için söylemeyi lüzumlu gördüğüm bir noktayı daha tebarüz ettirmek isterim. Arkadaşlar, müstakil devlet ve müstakil millet olmak gibi bir ülvî dava vardır. Müstakil devlet ve millet olmak yalnız şu kadar bin kilo - metre murabbaı toprağın üstünde şu kadar milyon halkın kayıtsız ve şartsız yaşayıp ekonomik sosyal ve siyasal sahada çalışması manasına gelmez. Bil - hassa bir milletin ve bir devletin tam müstakil bir devlet ve millet olmak için kendi hayatından doğmuş ve kendi hayatına uygun kendi öz malı bir rejime sahip olması lâzımdır. Böyle olmazsa vaziyet yurdun bir parçası ecnebî isti - lâsı altında bulunduğu zamana benzer. O halde yurdun hayatî bir esasını teşkil eden rejim ecnebî fikirlerin istilâsı altında demektir.

Dünya bugün çeşitli rejimlerin ide - olojileri arasındaki mücadeleye sahne olmuştur. Hayatımıza uymıyan dış rejimler bize tesir yaparsa bu, iç hayatımız için tehlikeli olur. Biz kendi rejimimizi bu tesirlerden korumalıyız. Konuştu - ğumuz Teşkilâtıesasiye müzakelerin - den istifade ederek dış tesirler üzerinde biraz daha durmak yerinde olur.

Arkadaşlar, feodal devrin ıztırapla - rından sonra dünya için her ileri insanlık hayatının bir mübeşşiri, bir ışığı gibi liberal Devlet devri doğmuştur. İlk doğuşta bir kıymet sanılan ve her tarafta kapışa kapışa taklit edilen bu tip idare, siyasî haklar tarafından da ekonomi alanında da öyle suiistimallere uğradı ki dünyanın hemen hemen her köşesinde, bu tip devlet çürüyor.

Liberalizm:

Bugün liberalizm her yerde ya çökmüş, tarihe intikal etmiş veyahut da sarsıntı nöbetleri içinde can çekişmekte - dir. Hayata yeni doğmuş olan Türkiye devletinin hayatı için liberalizm çok fena ve çok zararlı bir unsurdur. Bugün liberalizm demek hukuk bakımından bir anarşi; ekonomi bakımından da bir kısım yurttaşları diğer yurttaşlara istis - mar ettirmeye açık bir kapı demektir. Bu, sade yeni ve nizamlı bir devlet kurup işletmek yolunda olan bizler için değil, asırlık Devletler için bile bir âfettir.

Eğer biz sadece kopya edilmiş liberal fikirlerle meşbu bir cümhuriyetçi olmakla iktifa etseydik, güç ve çetin zamanlarımızda yurt dışından içeriye dökülen zehirlerle memleketi altüst etmek isteyenlere karşı durabilir miydik? (Allah göstermesin sesleri).

RASİH KAPLAN (Antalya) — Bâbil kulesi mi burası?

RECEP PEKER (devamla) — Bize sokulurken kıyafet değiştiren irtica denilen heyulânın boynuzları, kuyru - ğu yoktur. Hepiniz tecrübenin en derin safhalarında yaşamaktasınız. Dev - letin herhangi iç veya dış güçlüklerle uğraşma zamanında, şarktan, garpten, cenuptan, şimalden esen tahrip propagandalarına karşı kendisini her zaman korumaya hazır bulunması elzemdir. Onun için devletin anakanununda yalnız cümhuriyetçi olduğumuzun yazılı olması bugün artık kâfi değildir. Anayasamıza bugün müzakere edilen lâyihadaki diğer unsurları da eklemeğe mecburuz. (Doğru sesleri)

Arkadaşlar; toprak işi üzerinde de arkadaşın söylediği şeylere karşı bir fikir arzetmek isterim. Halil Menteşe arkadaşımız esasa pek itiraz etmediler. Bu mesele Devlet için büyük ve hayatî bir meseledir. Daha ziyade değer me - selesinde durdular. Esasen teklif edilen maddede topraklanma için ayrıca ka - nun yapılacağını söylemiş olduğumuza göre bugün müzakerede bu paranın tediyesi üzerinde söz söylemek fazla olacaktır. Bunu hususî kanunun görüşülmesine bırakabiliriz.

Mülkiyet hakkında istikrarın bozulması lâyihada hiç mevzuubahis değildir. Topraklama işinde tediye usul ve şekillerini Teşkilâtıesasiyenin alelıtlak istimlâklere ait umumî kaidesinden ayırıyoruz. Aksi halde bu işe normal yoldan para vermek yalnız Türkiyenin değil devlet mahiyetinde hiçbir bünyenin tahammül edemiyeceği bir külfet teşkil eder ki bu vaziyet yüksek maksadı felce uğratır. Bunu açık surette söyliyerek bir kanun lâyihası yolu ile Büyük Millet Meclisi huzuruna gelmesi hem pratik, hem de esaslara bağlılık bakımından en doğru bir hareket olur. (Bravo sesleri sürekli alkışlar)

AZİZ AKYÜREK (Erzurum) — Arkadaşlar; bugün Büyük Millet Meclisine sunulan takriri imza edenlerden biri de benim. Halil Menteşe arkadaşımızın bazı tereddütlerine dair olan sözlerine bu kürsüden cevap vermek istiyorum.

Teşkilâtıesasiye Kanunu ne demektir? Bütün milletlerin kanunlarını gözden geçirirsek onlarda iki esas görürüz. Birisi; başarılan ve kuvvete istinat e - den, muvaffak olan inkılâbların ve prensiplerin ifadesidir. İkincisi; daha başa - rılması istenilen ve onun için çalışılan prensiplerin, inkılâpların esaslarıdır.

(Arkası var)

Yeni çıktı

Dün ve Yarın
Tercüme Külliyatı
No. 63

İVAN TURGENİEV
Süreyya Sami Eren

LİZA

1937 - İstanbul

Fiyatı: 100 kuruş VAKIT Kitabevi

HER GÜN
On binlerce vatandaş tarafından
Seve seve okunan
Ve takip edilen
HABER
VE
KURUN
Gazetelerinin
KÜÇÜK
ilânlarından
istifade ediniz
Herhangi bir ihtiyacınızı bu gazetelerimize bir küçük ilân vermek suleriyle dehal temin etmek elinizdedir.
Müracaat yeri: İstanbul; Ankara caddesi VAKIT Yurdunda
VAKIT
Propaganda servisi

KURUN

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının ilân sayfalarında santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, çok devamlı kılişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeleri yapılır.

Resmi ilânların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük ilânlar:

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

KURUN hem doğrudan doğruya, kendi idare yerinde, hem Orhanbey hanında VAKIT Propaganda Servisi eliyle ilân kabul eder.

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1 — Aşağıda mikdar, tahmin, şartname bedeli ve ilk teminatları yazılı battaniye ve kilim hizalarında yazılı gün ve saatte kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Şartnameleri komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin şartnamede yazılı belge ve teminat içinde bulundura - cakları teklif mektuplarını vaktinden bir saat evvel komisyona vermiş olmaları.

Cinsi	Adet	tahmin bedeli	Şartname bedeli	İlk teminat	Eksiltme
				L. K.	
Battaniye	4500	900 Kr.	205 Kr.	3037 50	8/3/937 P. ert. S. 10
Kilim	2300	330 „		569 25	„ „ „ „ (1054)

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1 — Aşağıda mikdar, tahmin, şartname bedelleri ve ilk teminat miktarları yazılı Battaniye ve kilim hizalarında gösterilen gün ve saatte kapalı zarf eksiltmesile satın alınacaktır.

2 — Şartnameleri komisyondan alınabilecek bu eksiltmelere girmek istiyenlerin şartnamede yazılı vesika ve teminat makbuz ve mektupları içinde bulunacak teklif mektuplarını eksiltme günü belli vaktinden bir saat evvel komisyona vermiş olmaları.

Cinsi	Mikdarı	tahmin bedeli	Şartname bedeli	İlk teminat	ihale tarihi
		L. K.			
Battaniye	4600	9 00	207 Kr.	3105 Lira	9/3/1937 Salı Saat 10
Kilim (beylik)	4000	3 30 00		990 „	„ „ „ „ (1053)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Bir metresine (290) kuruş değer biçilen on sekiz bin metre astarlık ve (315) kuruş kıymet biçilen sekiz bin iki yüz yirmi iki metre kaputluk kumaş 4—3—937 Perşembe günü saat (10) da kapalı usulile satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi (391) kuruş bedelle komisyondan alınacak kumaşların ilk teminatı (5155) liradır.

3 — Eksiltmeye girecekler ilk teminat makbuz veya banka mektubunu muhtevi teklif mektuplarını eksiltme günü saat (9) za kadar komisyona vermiş olmaları ilân olunur. (352) (878)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Vasıf ve örneklerine uygun (318) kilo ince, 355 kilo kalın, 210 kilo siyah kösele, 132 kilo kesilmiş zahma kayışı, 36 kilo kesilmiş tartı kayışı, 331 kilo siyah Vaketa, 60 kilo Balmumu, 82 kilo Tutkal, 30 kilo çiriş, 225 kilo balık yağı, 45 kilo küçük çivi, 17 kilo perçin çivisi, 6 paket demir halka, 166 paket başlık tokası, 3014 tane tartı kayışı, ve kolan tokası, 27 paket maşalı çivi, 267 tane saraç bizi 4—3—937 Perşembe günü saat (14) de açık eksiltme ile komisyonda satın alınacaktır.

2 — Tümünün tutarı (3520) lira (65) kuruş tahmin edilen bu sarf malzemesine ait şartname parasız komisyondan alınabilir. İlk teminatı (264) lira (5) kuruştur.

3 — Eksiltmeye gireceklerin şartnamede yazılı belge ve ilk teminat makbuz veya banka mektuplarile birlikte belli gün saat (14) de kadar komisyona başvurmaları. (351) (877)

Akay işletmesinden;

1 — Yalova kaplıcalarında inşaatı ikmal edil mekte olan otelin alaturka mobilyasile berdeleri kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye ait evrak şunlardır.

A — Münakasa şartnamesi.

B — Ahşap mobilya listesi.

C — Perde listesi.

D — Ahşap mobilya fennî tarif listesi.

E — Fennî şartname.

F — Müfredatı münakasa şartnamesinde yazılı plânlar.

3 — Eksiltme Karaköyde İdare Merkezinde şefler encümeninde 7 mart 1937 tarihli pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır.

4 — İkinci maddede yazılı evrakve plânlar iki lira mukabilinde idare veznesinden alınabilir.

5 — Taliplerin yazılı günde nihayet saat 15 şe kadar tekliflerini encümen Reisliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri lâzımdır. (1049)

İstanbul Defterdarlığından :

Kumkapıda Bali paşa yukuşunda Kumkapı orta okulu bakkaliyesi kirası peşin verilmek şartile yılda 102 yüz iki lira bedel mukabilinde bir sene için açık arttırma suretile kiraya verilecektir. İsteklilerin ve şeraitini öğrenmek istiyenlerin hüsnühal ve seciye sahibi olduklarına mahkûmiyet ve sarî hastalıkları bulunmadığına dair zabıta, adliye ve sıhhiyeden alacakları resimli vesikalar ve yüzde 7,5 pey akçalarile 18 — 1937 perşembe günü saat 14 de Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (1143)

CENGİZ GELİYOR !

Şahsiyetini feda etmek mi? asıl gülünecek şey!

— 14 —

Hakîm Çinlinîn sözlerine göre, Cengiz Han, şan ve şereften vazgeçecek, her türlü dünyevî hazdan feragatle beraber, tekmil şahsiyetini feda edecek, ha!

Ve böyle yaparak, indinde her şey mûsavi, nazarında ölüm ve hayat bir olacak ve ölümden gelen korku, zail olacak, ha!

Ve şahsiyetini feda etmek, ha!

Hele, şu şahsiyetini feda etmek, yok mu ya!

"Piyri Fanî" Çinlinin hikmeti, Cengiz Hana en manasız görünen bir şeydi; onun nasihatini dinleyemez, tavsiyesine kulak asamazdı!

"Şahsiyetini feda etmek mi? Bak, işte asıl gülünecek şey!,,

Cengiz Han, yıllarca o ihtiyar Çinliye kıs kıs güldü. Bazan da bir harp ortasında hatırlıyarak gülmekten kendini alamıyordu: "Kendisine, ancak zayıf, yahut çok yaşlı ve yahut da bomboş insanların işine gelebilecek,, bir nasihat veren o ihtiyara: Cengiz Han, Çinli "Piyri Fanî" nin nasihatini böyle mütehaza ediyordu; onu hatırladıkça!

* * *

Şimdi biz, yedi yüz sene sonra, Asyanın uzak steplerinde dehşetli, fantastik ve macera mahiyetinde vakıaların olduğunu, arada sırada parça parça işittiğimiz ve okuduğumuz zaman, oralarda sayısız harpler, bir harp hercümerci vukua geldiği yolunda bazı malûmat edindiğimiz zaman,... düşünmeliyiz, ki bundan 700 sene evvel de Asyada vaziyet tıpkı tıpkısına böyleydi..

Garp memleketlerine gelince, garp âlemi, o zaman bu geniş ölçüde vakıaları sezmiyordu bile. Garp âlemi, Cengiz Hana dair hiç bir şey bilmiyordu!

* * *

Cengiz Han, ilk büyük seferini, Asyanın uzak bir mıntakasına yollanarak, yaptı.

Evvelâ, soğuk bakışlı gözlerini komşu imparatorluk olan "Karahatay" a dikti. Bu devletin arazisi, Britanya Hindistanı arazisi kadar genişti; "Devasâ" bir saha!

Bu devlet, bir göçebeler devleti idi; arazisinde, türlü türlü kabileler, karmakarışık bir halde yerleşmiştiler. Kabileler, toprak, insan ve hayvan gaspediyorlardı; nerede rastlarlarsa! Memlekete "Haten" ler hükmediyordu. Bunlar da, Mongollar gibi atlılardan teşekül eden bir milletti. Sayısız gasp seferlerine çıkmışlardı, devlet arazisi üzerinde! Daha evvelki senelerde, bir kere de yolları Arabistan civarına düştüğünden, Arabistana doğru at koşturmağı tasarlamışlardı. Bu memleketin bol hazinelerine dair birçok şey duymuşlardı; kervan getirip götürücüler, bu hususta uzun boylu tafsilât vermişlerdi.

Fakat, ağızları boşuna sulandı. Acı bir tecrübe geçirdiler. Safdillikleri, bu acı tecrübeyle giderildi ve hakikî vaziyet hakında fikir edinerek, ölçülü hareket etmek lüzumunu hissettiler. Gördüler, ki Asyanın bu kısmı, Arap memleketleri de, sahipsiz ve tamamile muhafazasız değildir; bu kısımda, öyle hiçbir maniayla karşılaşmadan doludizgin at koşturmak, toprak, insan ve hayvan çalmak, maalesef imkânsızdır! Pamir dağının yamaçlarına doğru burunlarını sokmuşlardı, ki: İslâm askerleri, kendilerine hücum etti. Bu askerî kıt'alar da, mükemmel askerî kıt'alardı. Peygamberin yeşil bayrağı altında, iğri kılıçlarla ve dik mızraklarla, bağıra çağıra ve âdeta atları üstünde rakseder gibi, karşı koymuşlardı. Beklemedikleri bu vaziyet karşısında, Hatenler, biraz şaşırmışlardı. Düşünüp, ihtiyatlıca ve akıllıca hareket etmek lüzumunu kestirdiler, büyük plânlarını yerine getirmeğe girişmekten vazgeçerek, Pamirin dağlık arazisini kendilerine müstahkem mevki ittihaz ettiler.

Böyle yapmakla, hiç değilse biraz bir şey elde etmiştiler. Onlar, garplarındaki devlete karşı büyük bir alâka duyarak, bu alâkayı inkıtasız besliyorlardı: Kapıları, kendi yüzlerine kapatılan Arabistana karşı! Müstahkem mevki ittihaz ettikleri Pamirin dağlık arazisine sığınarak, fırsat buldukça oradan süreksiz akınlara çıktılar, en yakın İslâm devletinin Sultanı ile, mümbit vahalara tesahüp edebilmek için, çarpıştılar!

Cengiz Han, bütün bu vakıalar hakkında fevkalâde etraflı malûmat edinmişti. Tecessüsle ve sabırla, onların arasındaki bu dövüşleri takip ediyordu. Hatenlerin yapacak çok işi bulunması ve dolayısile kendisine sırtlarını çevirmesi, onu son derecede keyiflendiriyordu.

Çünkü bu Hatenler, kendisi için tehlikesiz sayılamazlardı. Evvelâ, bunlar, oldukça kuvvetliydiler.

Sonra, — Cengiz Han hesabına şu mel'un rastgelişe bakın ki — bunlar, coğrafî vaziyet itibarile çok müsait olan araziye perçinleşmiştiler: Hatenler, orta zamanın tanıdığı, şarka giden biricik ve büyük iki ticarî ehemmiyeti haiz yolu, İranla Turan arasındaki geçitleri, ellerinde tutuyorlardı. Fakat, Cengiz Han, yine menundu: Hatenlerin ateşli ve sert bir biniciler milleti olmayışından, büyük politikacı insanlar kabiliyetini haiz bulunmayışlarından ve kendilerini tembelliğe, rahata, ihmal ve lâkaydiye verişlerinden!

Ve işte, onlar, kendilerini tehdit eden tehlikeden bihaber!

Cengiz Hanı arkalıyan yekpare bir millet var: Bir millet, ki bütün harp faziletlerine sahip, mükemmel derecede yetiştirilmiş!

* * *

Cengiz Han, önce Hatenlerin ne dereceye kadar heyecanlanarak harekete geçebileceklerini ve onlarla ne dereceye kadar oynana bileceğini, kendilerinin ne rdereceye kadar atlatılabileceğini tecrübe etmek istiyor ve tecrübe ediyor da: Evvelâ onların idaresine tabi olan iki kabileyi eziyor. Hatenler, buna aldırış etmeyince, Cengiz Han, dişlerini gıcırdatıp, ıslık çalıyor, onların bu tecavüzü hazmedişleri üzerine!

Cengiz Han, bu kabilelerin tutundukları "Tarimbek" i işgal edip de etrafına şöyle bir göz atınca ve bir müddet araştırma yapınca, yepyeni bir şey keşfediyor ve bu keşfi, onu derin düşüncelere daldırıyor. O, burada kervanları garpten şarka götüren en mühim ticaret yolunu görüyor, sayısız kervanları görüyor ve "Dünya ticareti,, nin kokusunu alıyor: Keşfi bu ve derin düşünceleri, bu mevzuda! Bu hususta derin düşüncelere dalışındanberi geçen her saatle biraz daha fazla, bütün dünyaya ticarî muamelâta girişmenin kendi devleti için nekadar yabana atılamaz ehemiyeti haiz olduğunu kavrıyor. Evet, kendi memleketinde "ham maddeler,, yok! Köşe, bucakta karşılaştığı, hep bu yokluk! Ve herşeyden evvel, eksik olan şey, ihtiyacı olan şu vasıta: Silâh! silâhlar!..

* * *

İşte, bu mevzuda ilk düşünceye daldıktan sonra, Cengiz Han, günlerce, haftalarca, aylarca ve hattâ senelerce hep bu düşünceyi zihninde besliyerek, plânlar kurdu. Avrupa ile Asyanın, silâhları, — yeryüzünde yapılagelen en iyi silâhları!, Arabistandan ve Elcezireden tedarik ettikleri, onun meçhulü olmaktan çok uzaktı. Cengiz Han, Şamda yapılan bir kılıcı, kaç defa elinde evirip çevirmiş, esir düşen bir hasımdan alınan bu kılıcı, kaç defa eline alıp yoklamıştı! Bu, harikulâde, bu göz kamaştıran çelik! Bir tüy gibi iğrilen, bir kamış gibi hafif, bilenip keskin bir hale getirilmiş, birinci sınıf bir silâh! O, böyle silâhlar yaptıramıyordu. Böyle silâhlar, yalnız Şamda yapılabiliyordu: Şam işi!

(Arkası var)

Günlük RADYO Programı

ÖĞLE NEŞRİYATI: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Ajanda. 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14,00 Saat.

AKŞAM NEŞRİYATI: Saat 17,00 İnkılâp dersleri: Hikmet Bayur tarafından Üniversiteden naklen. 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Ali Şükrü (çocuk hastalıkları hakkın - da). 20,00 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Türk musiki heyeti. Saat ayarı. 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, operalar ve operet parçaları. 23,00 Son.

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu

TEPEBAŞI DRAM KISMI
Bu akşam saat 20,30 da
ÖMÜT 5 perde
Yazan: Henry Bernstein. Türkçeye çeviren: Halit Fahri Ozansoy

Fransız Tiyatrosu Operet Kısmı
Bugün saat 14 de Çocuk Tiyatrosu
DOĞAN'LA SELMA
Yazan: Halit Fahri Ozansoy
Akşam saat 20,30 da DELİDOLU Yazan: Ekrem Reşit, besteliyen: Cemal Reşit

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 3
(Cağaloğlu Eczanesi yanında)
Telefon. 22566

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22566. Kişlik telefon: 21044.

Takvim

	Çarşamba 3 Mart 17 Zilhicce	Perşembe 4 Mart 18 Zilhicce
Gün doğuşu	5 32	6 31
Gün batışı	18,01	18 02
Sabah namazı	6 00	6 00
Öğle namazı	12 26	12 26
İkindi namazı	15,35	15,36
Akşam namazı	18,01	18 02
Yatsı namazı	19 31	19 31
İmsak	4 52	4 52
Yılın geçen günleri	62	63
Yılın kalan günleri	303	302

BORSA
2 - 3 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Sterlin	620 —	* Şilin Avusturya	23 —
* Dolar	123 —	* Mark	28 —
* Frank	117 —	* Zloti	22 —
* Liret	125 —	* Pengo	23 —
* Belçika Fr.	85 —	* Ley	14 —
* Drahmi	22 —	* Dinar	52 —
* İsviçre Fr.	575 —	Yen	—
* Leva	23 —	* Kron İsveç	32 —
* Florin	66 —	* Altın	1039 —
* Kron Çek.	75 —	* Banknot	248
Pezeta	—		

ÇEKLER

* Londra	617 25	* Viyana	4 2365
* Nevyork	0 7922	* Madrid	11 3810
* Paris	17 035	* Berlin	1 9696
* Milânc	15 0535	* Varşova	4 18
* Brüksel	4 7020	* Budapeşte	4 3724
* Atina	88 70	* Bükreş	108 3840
* Cenevre	3 4727	* Belgrad	34 5075
* Sofya	64 48	* Yokohama	2 7775
* Amsterdam	1 4470	* Moskova	24 95
* Prag	22 7014	* Stokholm	3 1420

ESHAM

İş Bankası	24 40	Tramvay	—
Anadolu	24 40	* Çimento	14 50
Reji	,—	Union Del.	.—
Şir. Hayriy	.—	Şark Del.	.—
Merkez Bank	99.	Balya	.—
U. Sigorta	.—	Şark m. ecza	
Ponomonb	.—	Telefon	—

İstikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I	19 80	Elektrik	—
* " " II	19 20	Tramvay	.—
* " " III	19 15	Rıhtım	.—
İstik.Dahili	.	Anadolu I	39 15
* Ergani İstik	99	Anadolu II	39 15
1928 A M	.—	Anadolu III	—
S. Erzurum	95 25	* Mümessil A	42 50

Zahire satışı

1 — İTHALÂT: Buğday 300, çavdar 150, arpa 120, kepek 15, un 39, mısır 45, nohut 3, mercimek 4, fasulye 18, tiftik 8, pamuk 13, yapak 93, zeytinyağı 14 ton.

İHRACAT: Çavdar 600, börülce 15, kuşyemi 2, iç badem 5, iç ceviz 4, yapak

2 — SATIŞLAR:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 8 paradan 6 kuruş 13 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 5 paradan, çavdar kilosu 5 kuruştan 5 kuruş 7,5 paraya kadar mısır beyaz kilosu 4 kuruş 20 paradan, mısır sarı kilosu 5 kuruş 2,5 paradan, arpa kilosu 4 kuruş 20 paradan 4 kuruş 26 paraya kadar, kuşyemi kilosu 14 kuruş 36,5 paradan 15 kuruş 5 paraya kadar, susam kilosu 17 kuruş 37 paradan 18 kuruş 20 paraya kadar, iç fındık kilosu 63 kuruş 20 paradan, zerdeva derisi çifti 5100 kuruştan 5300 kuruşa kadar, sansar derisi çifti 3100 kuruştan 4500 kuruşa kadar, çakal derisi çifti 250 kuruştan, tavşan derisi adedi 26 kuruştan.

3 TELGRAFLAR:

Londra Mısır Laplata Mart tahmili korteri 24 şi. 3 peni. ki. 3 kr. 43 santim. Londra keten tohumu Laplata mart tahmili tonu 11 ster. 17,5 şi. ki. 7 kuruş 21 santim, Anvers arpa Lehistan mart nisan tahmili 100 kilosu 125 B. frank ki. 5 kuruş 35 santim, Liverpul Buğday mart tahmili 100 libresi 8 şi. 6 3/4 peni. ki. 5 kuruş 82 santim. Şikago buğday Hartvinter mayıs tahmili buşeli 132 3/4 sent ki. 6 kuruş 15 santim, Vinipek buğday Manitoba mayıs tahmili buşeli 126,5 sent ki. 5 kuruş 86 santim. Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 155 R. mark ki. 78 kuruş 71 santim. Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 155 R. mark ki. 78 kuruş 71 santim.

SATILIK EMLÂK ARANIYOR

Satılık apartıman, ev ve dükkânı olanlar tapu senetlerile Galatada Ada hanında (Emlâk ve Sigorta İşleri Bürosuna) müracaat. Telefon: 43837

ZAYİ

1746 sicil numaralı araba sürücüsü ehliyetnamesini zayi etmiştir hükmü yoktur. Esat oğlu Muhittin

(V. N. 21106)

USTA AŞÇI ARAYANLARA

Çok mükemmel alaturka ve alafranga yemeğe vâkıf bir aşçı iş arıyor, arzu edenlerin Beyazıtta Aşçılar kahvesinde Ali usta adresine müracaatları.

Afrika çöllerinde

(Yedinci sayıfadan devam)

nın hırkalara bürünerek çadırın yanında yattığını gördüm. Beni dün gece korkutan meğer aşçımmış.

Bu korku bana uğur getirmişti. Çünkü ömrümde ilk defa bir arslanı vuruyordum. Bundan başka bir de Afrika keçisi vurmuştum. Bu da böyle olmuştu. Biz uzun zamanlar dolaşarak çadırımıza dönüyorduk. Bu sırada önümüze iki arslan daha çıktı. Bunlar bizden takriben 120 metre kadar uzakta idiler. Erkek arslan bir tepeden bakıyordu. Fakat dişi arslan, daha kurnaz onu kendine siper almıştı. 9,3 milimetrelik silâhla nişan aldım. Zaten siper alacak etrafta hiç bir ağaç da yoktu. Kurşunum arslanın tam nişan aldığım uzvuna, yani buduna isabet etmişti. Hayvan bağırarak yere yıkıldı.

İki, üç, dört, beş dakika bekledik. Dakikalar da geçmiyordu. Çünkü yaralı bir arslanla şaka olmaz. Silâhlarımız ellerimizde hazır, yvaş yaveş arslana sokulduk. Zavallı ölmüştü. Artık kimseye birşey yapamazdı. Yorgun yorgun avımın üstüne oturdum. Fakat birdenbire ayaklarım, bacaklarım kaşınmağa başladı. Baktım: Bütün vücudüm arslan biti ile dolu. Derhal soyundum ve kendimi bu müthiş haşarattan temizledim.

Oturduğumuz yere döndüğümüz vakit çadırımızı söktük. Hepsini ve avımızı kamyona yükliyerek tekrar ilerlemeğe başladık. Şimdi güneş ziyasının bile hulûl edemediği ormanlardan geçiyordum. Birdenbire önümüze bir su aygırı çıktı ve acı acı bağırdı. Kafalarımız üzerinde dallarda maymunlar dolaşıyorlar ve bize sırıtan suratlarını gösteriyorlardı. Bütün bunlar o kadar çabuk hareket ediyorlardı ki ateş etmeğe bile vakit bulamıyorduk.

Biraz evvel geldiğimiz bir yolda fil izleri gördük. Buradan her halde büyük bir fil sürüsü geçmişti. Ormandan çıkınca güneşin ziyası gözlerimizi kamaştırmaya başladı. İri iri deve kuşları süratli adımlarla kaçışıyorlardı. Öğle harareti de tahammül edilemiyecek bir hale gelmişti; istirahate mecbur kaldık. Bu esnada önüme bir gergedan çıktı ve üzerime hücum edecekti. Yıldırım süratile silâhımı çevirdim ve bir kurşun hayvanı tam önüme devirdi.

Eyüp icra memurluğundan:

Mahpus olup paraya çevrilmesi mukarrer bulunan 10 çeki kesilmiş odun, 1 adet kapaklı bakır mangal 1 adet sarı pirinç karyola 1 adet seccade 1 adet duvar saati 1 adet konsol maa ayna 1 adet duvar halısı 5 adet kilim 3 adet konsol lâmbası ve komodinin dellâliye rüsumu müşteriye ait olmak üzere 5—3—937 tarihine müsadif cuma günü saat 13 ten 15 e kadar Fener Apti subaşı Mektep S. 39 No. lu hane önünde açık arttırma suretile satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (V. No. 21117)

KURUN
GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar, gazeteye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdırlar.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörlük, üstüne soru sorgu almaz.

Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur

Adresini değiştiren aboneler 25 kuruş öderler. Göndermiyenlerin adresleri değiştirilmez.

Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı sait kendisi içindir.

GALATADA

Meşhur Ekselsyor Elbise Mağazasında

Her yerden ucuz ve teminatlı olarak elbiseye dair ihtiyacınızı temin edebilirsiniz.
Şu cedvelden bir fikir edinebilirsiniz:

Kumaştan Pardesüler	11 1/2 Liradan	:	Muşambalar	12	Liradan
Trençkot Pardesüler	15 1/2 Liradan	:	Erkek kostümleri	14 1/2	Liradan
Gabardin Pardesüler	17 1/2 Liradan	:	Kadın mantoları	13	Liradan
Mandleberg Pardesüler	23 1/2 Liradan	:	Kadın muşambaları	10	Liradan

ISMARLAMA ELBİSELER İKİ PROVA İLE 28 1/2 LİRADAN İTİBAREN

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASI

Kömür Sergisi

Kömür yakan vesait ve teshin aletleri beynelmilel sergisi

1937 Martının 26 ncı cuma günü Ankara'da Sergievi ve sahasında açılıyor

Sergiye iştirak edenlere olduğu gibi sergiyi ziyarete geleceklere de azamî kolaylıklar temin edilmiştir

Her türlü malûmat ve fazla izahat için şu adrese lere müracaat edilmelidir:
İSTANBUL: Karaköyde Yataklı Vagonlar Şirketinde sergi memuru;
ANKARA: Sergi Komiserliği

Sümer Bank

Umumî müdürlüğünden:

Zonguldak civarında Karabükde kurulacak olan demir ve çelik fabrikası için Avrupadan getirilecek malların tahliye ve gümrük işleri bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin teklifde bulunmak üzere 10 mart 1937 çarsamba günü saat (10) da Ankarada Bankalar caddesindeki idare merkezimizde hazır bulunmaları lâzımdır. Bu hususa aid şartname Ankarada: Umumî müdürlüğümüzden ve İstanbulda Bankamız şubesinden tedarik edilebilir.

P. T. T. Levazım müdürlüğünden :

Takım adedi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Münakasa şekli
1475	17700	1327,50	Kapalı zarf
875	12250	918,75	„
190)	5020	376,50	„
155)			
2695 Yekûn			

1 — 27/2/1937 de eksiltmesi yapılacağı ilân edilen elbiselere talip çıkmadığından tekrar kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 18 mart 1937 perşembe günü saat (15) de ve her kısım eksiltmesi ayrı ayrı olmak üzere Ankarada P. T. T. Satmalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler teminatlarını idare veznesine yatırıp alacakları makbuz veya kanunen muteber banka mektubunu ve şartnamede yazılı vesikalarla 3297 sayılı resmî gazetede yazılı müteahhitlik ehliyet vesikasını ihtiva edecek kapalı ve mühürlü zarflarını saat (14) e kadar mezkûr komisyona tevdi edeceklerdir.

4 — Şartnameler Ankara P. T. T. Levazım Müdürlüğünden İstanbulda P. T. T. Ayniyat şube Müdürlüğünden bedelsiz verilecektir.

(467) (1131)

İstanbul emlâk ve itam bankası ilânları

1 — Şubemizin maaşlarını iskonto ettirmekte bulunan mütekaitlerin üzerinde müracaat günleri yazılı olarak gişelerimizden aldıkları numaralarla tayin olunan günlerde Bankamıza müracaatları ve bunun haricinde vaki olacak dileklerin yerine getirile miyeceği.

2 — Harp malüllerinin ayın 4 üne kadar vaki olacak müracaatları günü gününe icra edilip ondan sonraki müracaatlarının sıraya tabi olacağı ilân olunur (465) (1128)

YF TURAN

Sabah kalkarken yapılacak ilk işiniz

Keza akşam yatarken yapılacak son işiniz...

Diş macunu PERLODENT mite sentipnier

Diş macunu PERLODENT

PERLODENT macunu

Üreloğ - Operatör

Dr. OSMAN ÖNER

İdrar yolları, Belsoğukluğu ve ERKEKLİK hastalıkları mütehassısı

Muayenehane: Bahçekapı Anadolu Han karşı sırasında Arpacılar Han No. 16

Ev: İstiklâl caddesi Yıldız Sineması yanında Tokat Apartımanı No. 3

Dr.

NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

Tel: 40843

Sahibi: ASIM US
Neşriyat direktörü: Refik A. Sevengil

İstanbul Belediyesi Ilânları

Keşif bedeli 1037 lira 8 kuruş olan vilâyet *a*ygır deposunun tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesikadan başka Bayındırlık direktörlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 77 lira 78 kuruşluk ilk temin*a*t makbuz veya mektubile beraber 19 — 3 — 1937 cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar.

(1) (1137)

İtfaiye efradına yaptırılacak 50 tane kaput açık eksiltmeye konulmuştur. Bir kaputa 14 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi ve kumaş nümunesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve 52 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 19 — 3 — 1937 cuma günü saat 14 de Daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1138)

Halka m*a*hsus bulunan Kozyatağı çeşmesinin kontrollu çeşme yapıldığı ve kontrollu çeşme olan Sahrayicedit çeşmesinin de halka tahsis edildiği ilân olunur. (B.) (1139)

Senelik muhammen kirası 60 lira olan Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinde H*a*sfırın sokağında 11 No. dükkân 938 senesi mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırmaya konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından artırma 9 — 3 — 1937 salı gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (1) (1134)

	Muhammen bedeli	İlk teminat
Bakırköyün Firuz köy mektebinin tamiri	204,80	15,37
Zührevî hastalıklar mücadele müdürlüğüne oda takımı.	120	9

Yukarda cinsi mikdarı ve muhammen bedelleri yazılı olan 2 türlü iş ayrı ayrı pazarlığa konulmuşlardır. Şartnameleri Encümen kaleminde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 5 — 3 — 1937 cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1135)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden :

Kadıköyünde Yel değirmeninde Aziziye sokağında 50 No. da ölen ve terekesine Hâkimliğimizce el konan Rebekanın mirasçılarının 3 ay içinde Hâkimliğimize müracaatları.

2 — Ölüye ait menkul eşya 10 — 3 — 1937 çarşamba günü saat 14 de mahallinde satılacağından isteklilerin hazır bulunmaları ilân olunur.